

Koululiikuntaliitto

**Toiminta-
kertomus**

2015

MISSIOMME: Koulun oma liikuttaja
ARVOMME: Vapaus valita, ilo, kannustavuus, haasteellisuus ja aktiivisuus

---

Sisällysluettelo

1	Puheenjohtajan & toiminnanjohtajan terveiset	4
2	Koululiikuntaliiton Koulun oma liikuttaja –strategia vuosille 2016-2018 perustuu kahteen Verkkoavoriiveen.....	5
	2.1 Koulun oma liikuttaja 2016-2018 –strategian keskeiset valinnat.....	5
	2.2 Vuoden 2015 toiminta tiivistettynä:	7
3	Koululaistoiminta (lasten ja nuorten liikunta) – monipuolisuus on vahvuutemme	8
	3.1 Koululiikuntaliiton toiminnan vaikuttavuus.....	8
	3.2 Vesisankarit	9
	3.3 Juoksusankarit.....	9
	Juoksusankarit toiminnan kulmakivet:	9
	Vuoden 2015 lukuja:	10
	3.4 Power Mover – tanssin ja ilmaisutaidon kehittäjänä!	10
	3.5 N.Y.T! – toiminta.....	11
	3.6 Palloilusarjat (joukkuelajit).....	11
	3.6.1 Alakoulujen FutsalSkaba	11
	3.6.2 Jalkapallo	11
	3.6.3 Salibandy	11
	3.6.4 Muut palloilulajit (pesäpallo, kori- käsi- ja lentopallo)	12
	3.7 Koululaisten mestaruuskilpailut (yksilökisat)	12
	3.7.1 Golf	12
	3.7.2 Maastohiihto	12
	3.7.3 Maastajuoksu	12
	3.7.4 Paineit	12
	3.7.5 Suunnistus	12
	3.7.6 Tanssi.....	13
	3.7.7 Yleisurheilu	13
	3.7.8 Muut lajit	13
	3.8 KLL- aluetoiminta	15
4	Opetushenkilökunnan liikuntatoiminta OAJ:n jäsenille.....	16
	4.1 Opettajan arkeen työkaluja ja kohtaamisia	16
	4.2 Opettajien kilpailutoiminta	17
	4.2.1 Kaukalopallo	17
	4.2.2 Salibandy	17
	4.2.3 Sulkapallo	17
	4.2.4 Lentopallo	17
	4.3 Sopulivaellus.....	17
	4.4 KLL aluetoimintaa opettajille yhteistyössä OAJ-alueiden kanssa	17
	4.5 Kipinä- työyhteisövalmennus	17

Sisällysluettelo

5 Järjestötoiminta	18
5.1 Viestintä	18
5.2 Kansainvälinen toiminta	20
5.3 Hallinto ja talous	20
5.4 Henkilökunta ja luottamusorganisaatio	21
5.5 Muu yhteistoiminta	21
5.6 Liitetiedostot	21
5.6.1 Koululiikuntaliiton toimijat	21
5.6.2 Koululiikuntaliiton osallisuus työryhmissä	22
5.6.3 Liikuntavastaavat 2015	22
5.6.4 Tilinpäätös lyhyt muoto (ilman tase-erittelyajoja)	23
5.6.5. Verkkoaiivoriihen diat	25

Kuvaajat

kansi: Kari Kuukka
sivu 3: Matti Hannikainen
sivu 5: Jani Kangasniemi
sivu 7: Sari Turunen
sivu 8: Matti Hannikainen
sivu 9: Matti Möttönen
ja Matti Hannikainen
sivu 10: Matti Hannikainen

ja Terho Tomperi
sivu 11: Jani Kangasniemi
sivu 12: Jani Kangasniemi
sivu 13: Pekka Rehn
sivu 14: Kari Kuukka
sivu 16: Messukeskus
sivu 17: Jani Kangasniemi
sivu 18: Matti Hannikainen

sivu 19: Terho Tomperi
sivu 20: Matti Hannikainen
sivu 21: Jani Kangasniemi

ulkoasu:
Tuomo Tamminen/Päälause

Koululiikuntaliitto

Puheenjohtajan & toiminnanjohtajan terveiset

Kuinka voittaa koululaisten huomio liikunnan keinoin? Koululiikuntaliiton strategia on tukea OPS2016 mukaista koulun liikuntakasvatuksen työtä ja toimintaa!

Meidät on luotu liikkumaan. Liikunta on välttämätön, olennainen ja luonnollinen osa elämäämme. Käytännössä liikunta kuitenkin polarisoituu - osa liikkuu riittävästi, osa tuskin lainkaan. Lapsista ja nuorista vain viidesosa arvioi liikkuvan-suosittelun mukaisesti - siis vähintään tunnin joka päivä.

Mikä neuvoksi? Nuoret haluavat liikkua, mutta vanhat välineet ja tavat eivät houkuttele. Sen ymmärtää. Nuori on iässä, jossa kavereiden mielipide ratkaisee. Muotiasiat ja -lajit muuttuvat koko ajan. Liikuntaa suunnittelevien tahojen kannattaa kuunnella nuorten mielipidettä, olla itsenkin ajan hermolla ja tarjota mahdollisuuksia uusien lajien kokeiluun. Liikunta kannattaa tuoda sinne, missä lapset ja nuoret luonnostaan ovat: kouluissa, pihoidella ja keskustoissa. Liikuntapaikkojen on oltava helposti saavutettavissa ja aukiolojen osalta kohdattava nuorten tarpeet.

Nuoret ovat arkoja itsestään ja kehostaan kasvuprosessin seurauksena. Se on yksi syy liikkumattomuudelle. Muiksi syiksi raportoidaan ajanpuute ja viitseliäisyys. Liikunta on tärkeää itsetunnon kohottaja ja osa kokonaispersoonallisuuden kasvua. **Kun liikunta aloitetaan riittävän varhain, lapsen motoriikka ja persoonallisuus kehittyvät terveesti ja liikunnasta tulee luonnollinen osa arkipäivää.**

Pulpetti ei ole enää oppimiskeskus. Professori Lauri Järvillehdon mukaan, koulun täytyy tulla ulos 50-luvun opetustyylistä, sillä koulu kilpailee ennen kaikkea virikkeellisessä ja luovassa maailmassa lastemme huomiosta. Koulu saattaa näyttäytyä pysähtyneeltä ja tylsältä, kun sen ulkopuolella kaikki keinot ja tekniikka ovat ulottuvilla. Jos koulu (ja liikunta) onnistuvat voittamaan nuoren huomion, on menestys taattu. Oppiminen on innovatiivista ja luovaa. OPS 2016 puhuu toiminnallisen oppimisen puolesta - Järvillehdon mukaan keinoja oppia on 12 erilaista. Ei tarvita luokka-showta, mutta tarvitaan mielenkiintoisia sisältöjä ja uusia tapoja välittää ja oppia. Mahdollistetaan, ei estetä. **Learning by doing - viisaasti sanottu!**

Koululiikuntaliitto on ottanut haasteen vastaan! Olemme joustava ja vaikuttava toimija, joka uskalttaa ajatella laatikoi-

Raija Vahasalo
Koululiikuntaliiton
puheenjohtaja, rehtori,
kansanedustaja emerita

Kristiina Jakobsson
Koululiikuntaliiton
toiminnanjohtaja

den ulkopuolelle. Siksi voimme olla osa nykyisten ongelmien ratkaisua. Tuloksemme ovat erinomaisia ja vaikuttavia. Ajan-kohtaisina ovat mm. Vesisankarit, Juoksusankarit, Futsal ja kaikkia liikuttavat N.Y.T.-radat. Saamme aikaan paljon pienellä rahalla. Vuonna 2015 yhä kasvatimme liikkujien osuutta todella kustannustehokkaasti toiminta-avustukseen suhteutettuna (320.000€/2015) 176 992 liikutettua koululaista ja opettajaa, ka. 1,81€/liikutettu.

Tämä vuosikertomus on hyvä läpileikkaus monipuolisesta toiminnastamme niin oppilaiden kuin opettajienkin liikunnan parissa. Koululiikuntaliitto toimii koulujen yhteydessä, tutussa ja luotettavassa ympäristössä. Koululiikuntaliitto on koulun vastuullinen oma liikuttaja, jonka perusarvoihin kuuluu kannustavuus ja moniarvoinen liikunta.

Lämmin kiitos kaikille teille, jotka teette töitä lasten, nuorten ja opettajien liikunnan edistämiseksi. Toimintamme on ollut menestyksekkästä. Teemme yhdessä töitä tulevaisuuden hyväksi. «

2 Koululiikuntaliiton Koulun oma liikuttaja -strategia vuosille 2016-2018 perustuu kahteen Verkkoavoriin

Strategiset valinnat perustuvat v. 2015 laajamittaiseen koululaisille, opettajille, vanhemmille ja aluetoimijoille kohdistettuun Verkkoavoriin.

Koululiikuntaliitto teetti v. 2015 aikana kaksi verkkoavoriiniä, joilla kartoitettiin kohde- ja sidosryhmiemme näkemyksiä koululiikunnasta ja vapaaehtoisen koululiikunnan rooleista alueillamme. Verkkoavoriini-työkalun ja analysoinnin tuotti Fountain Park. Valtakunnalliseen verkkoavoriiniin vastasi ajalla 19.1-15.3 4912 vastaajaa, joista 25,4.% oli lapsia, 55,8% huoltajia, 17,7% opettajia ja luokkavastauksia opettajan avustamana 1,1%. Alueille suunnattu verkkoavoriini oli avoinna 1.-9.9.2015, siihen vastasi 16 aluetoimijaa. Koulun oma liikuttaja -strategia perustuu näihin saatuihin tuloksiin.

2.1 Koulun oma liikuttaja 2016-2018 -strategian keskeiset valinnat

• Koululiikuntaliitto keskittyy toteuttamaan liiton säännöissä (§2) määritellyjä tavoitteita:

- Liiton tarkoituksena on edistää koululiikuntakulttuuria kouluyhteisöissä ja huolehtia suomenkielisten peruskoulujen ja lukioiden oppilaiden sekä Opetusalan Ammattijärjestön OAJ:n jäsenten vapaaehtoisesta liikunnan harrastustoiminnasta.
- Liikunnallisena tavoitteena on koulun opetussuunnitelman mukaisen liikunnanopetuksen tukeminen, täydentäminen ja jatkaminen. Tämä tarkoittaa oppilaiden fyysisistä, psyykkistä ja sosiaalista kehittämistä jokapäiväisen liikunnan harrastamiseen, terveyttä edistäviin ja säilyttäviin elintapoihin ja aktiiviseen vapaa-ajan viettoon.
- Kasvatuksellisenä tavoitteena on kodin ja oppilaitosten kasvatustavoitteiden tukeminen.
- Opettajille järjestetty toiminta tähtää opettajien virkistämiseen, hyvinvointiin, stressin purkamiseen, voimien lisäämiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

• Koululiikuntaliitto tuottaa ja toteuttaa OPS 2016 perusteita

tukevaa koulupäivän liikunnallistamista ja koululiikuntaa.

- Tuotetaan materiaalia ja niiden tueksi koulutusta, jotka tukevat koululiikuntaa ja kouluyhteisöissä tapahtuvaa koulupäivänaikaista liikuntaa.
- Tuetaan lapsen minä- ja kehonkuvien myönteistä kehittymistä matalankynnyksen ja laajan kokonaiskonseptointina kautta, jolloin ne läpäisevät/soveltuvat eri oppiaineiden käyttöön.
- Toteutetaan kouluyhteisöissä kasvatustyötä liikunnalla ja liikunnan keinoin.
- Tuetaan ja motivoidaan opettajia toteuttamaan sellaista koulupäivän aikaista liikuntaa ja toiminnallisuutta, joka vähentää istumista.
- Motivoidaan opetushenkilöstöä liikunnallisen- ja terveen elämäntavan pariin.
- V. 2015 osalta tällaista toimintaa ovat mm. Vesisankarit ja Juoksusankarit, NYT-toiminta, jotka ovat sovellettavissa kerhotoimintaan, oppitunneille ja eri oppiaineisiin.

Verkottaudutaan niiden tahojen kanssa, joilla on aidosti kiinnostusta kehittää ja edistää liikunnallista elämäntapaa ja liikuntaa koulumaailman ehdoilla, osallistaen laajasti niin tyttöjä kuin poikia ja miehiä sekä naisia tasapuolisesti ja yhdenvertaisin perustein.

• Kilpailutoiminta

- Koululiikuntaliiton kilpailutoiminta on pääosin harrastustoiminnan tasoista toimintaa ja KLL vastaa koululaismestaruuskisojen järjestämisestä yhdessä lajiliiton, seuratoimijoiden sekä KLL-alueiden kanssa sillä kokoonpanolla, kun se kulloinkin järkevää on.
  - Koululiikuntaliiton toimisto järjestää koulumestaruuskisoja vuosittain kulloinkin määritellyissä lajeissa ja koulusovelluksin, jolloin ne mahdollistavat laajemman osanottojoukon.
  - Kilpailutoiminnan yhteyteen järjestetään mahdollisuus ns. kunto- ja kokeilusarjoille kysynnän mukaan.
  - Valikoimaa arvioidaan noin kolmen (3) vuoden välein, joka mahdollistaa valikoimien muuttamista tarpeen ja kysynnän mukaan.

Koulumestaruuskisalajeilta edellytetään tervettä taloudellista ja laadullista toimintapohjaa, jonka toteutumista seurataan vuosittain hallituksen toimesta.

LAPSET JA NUORET: Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Liikuntatilojen ja -välineiden sekä lajikokeilujen tarjoaminen parhaita ideoita

Lasten ja nuorten 660 vastausta luokiteltiin 12 teemaluokkaan niiden sisältämien sanojen avulla. Sama vastaus kuuluu kaikkiin niihin luokkiin, joita koskevia asioita se sisältää.

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

1

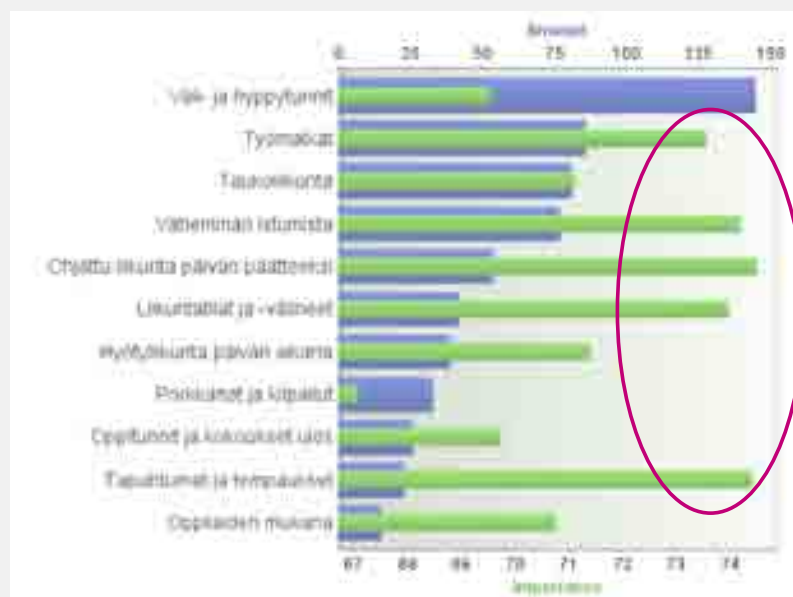
FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

OPETTAJAT: Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Väli- ja hyppytunneista puhutaan eniten, parhaiden ideoiden TOP5 tasainen

Opettajien 554 vastausta luokiteltiin 11 teemaluokkaan niiden sisältämien sanojen avulla. Sama vastaus kuuluu kaikkiin niihin luokkiin, joita koskevia asioita se sisältää.

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

4

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

2.2 Vuoden 2015 toiminta tiivistettynä:

YHTEENSÄ KOULULIIKUNTALIITTO LIKUTTI 176 992 KOULULAISTA JA OPETTAJAA, kustannus oli toiminta-avustukseen suhteutettuna 1,81€/liikutettu.

- Vesisankarit- hankkeesta jättimenestys – toiminta tukee OPS2016 liikunnan tavoitteita ja mahdollistaa eri oppiaineiden hyödyntämisen opetustilanteissa.
- Juoksusankarit – hanke opettaa juoksemaan – liikunnan perustaitojen lähteellä!
- Yhteistyökumppaniverkosto laajeni uusia yhteistyökumppaneita olivat Reijo Rautauoman säätiö ja Gutz.

2015 Tilastot pähkinänkuoressa:

- Koululiikuntaliitto KLL ry on koko toimintansa ajan

tilastoinut alue- ja valtakunnallisen toiminnan osallistujamäärittäin ja sukupuolittain. Viime vuosina on tilastoaineistoista saatu paljon laadullista ja määrällistä tietoa siitä, mikä, miten, kuka ja missä koululaisia liikutetaan.

- Yhteensä Koululiikuntaliitto liikutti 176.992 koululaista ja opettajaa, joista naisia ja tyttöjä 112.236 ja miehiä sekä poikia 64.756.
- Alueet liikuttivat 28.461 tyttöä ja 34.896 poikaa eli yhteensä 63.357 koululaista. Tämän lisäksi opettajia liikutettiin yhteensä alueilla 1563 henkilöä.
- Valtakunnallisesti KLL liikutti 82.232 tyttöä ja 28.158 poikaa eli yhteensä 110.390 koululaista. Opettajia KLL liikutti 710 naista ja 972 miestä eli yhteensä 1682 henkilöä. Opettajan virkistysliikunnan lisäksi, opettajien työtä tuettiin eri materiaalein ja kohtaamisin.

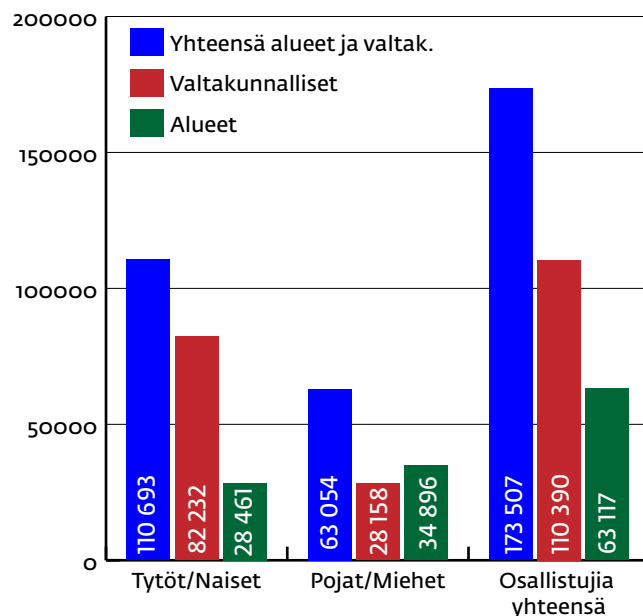
3 Koululaistoiminta (lasten ja nuorten liikunta) - monipuolisuus on vahvuutemme

3.1 Koululiikuntaliiton toiminnan vaikuttavuus

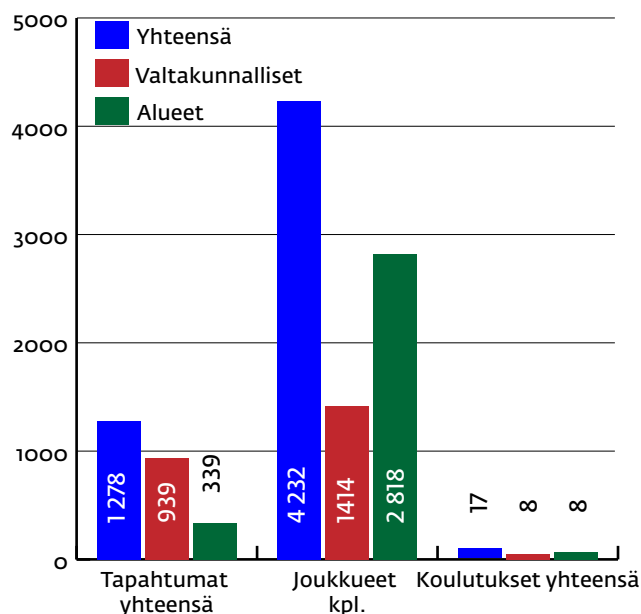
Koululiikuntaliitto kohtaa toiminnassaan koko ikäluokan koululaiset. Toimintamme kohdistuu eri tavoin liikuntaan motivoituihin lapsiin ja aikuisiin. Emme voi valita kohderyhmäämme, mutta voimme suunnitella erilaista toimintaa erilaisille ihmisille. Lähtökohtaisesti olemme erilaisessa asemassa kuin lajiliitot tai muut valtakunnalliset järjestöt. Tuemme sekä koulutyötä, opetussuunnitelmaa, kerhotoimintaa ja vapaaehtoista koululiikuntaa siten, että kaikki pääsisivät toimintaamme mukaan tahdon ja kykynsä mukaan. Alla olevista tilastoista näet, kuinka laajasti tavoitamme koulumaaailman. Liikutettujen määrä on valtava ja tilastoissa näkyy ainoastaan KLL:n nimissä toteutettu toiminta.

Koululiikuntaliitto liikutti vuonna 2015 koululaisia

Koululaistapahtumia ja osallistuneita joukkueita vuonna 2015

	Tytöt/Naiset	Pojat/Miehet	Osallistujia yhteensä	Tapahtumat yhteensä	Joukkueet kpl.	Koulutukset yhteensä
Koululaisliikunta	110 693	63 054	173 747	1 278	4 232	17
Opettajaliikunta	1 543	1 702	3 245	50	90	23
Koululaiset ja opettajat YHTEENSÄ	112 236	64 756	176 992	1 328	4 322	40

3.2 Vesisankarit

Vesisankarit -hankkeessa (2015–2017) innostetaan koululaiset toimimaan vesillä turvallisesti eri vuodenaikoina ja tuodaan esille vesiympäristön monimuotoisuus. Opettajalle hanke tarjoaa opetusmateriaalia. Vesillä liikkumisen taitoja on helppoa ja hauskaa oppia toiminnallisesti osana eri oppiaineita.

Vanhemmat ja isovanhemmat saavat ideoita lapsen kanssa vesitaitojen harjoitteluun. Tärkeimpänä tavoitteena on innostaa koululaisia tutustumaan vesiympäristöön ja hankkimaan taidot turvalliseen vesillä liikkumiseen. Hanke käynnistyi 9.3.2015.

Koululiikuntaliiton koordinoimassa hankkeessa ovat mukana: Sukeltajaliitto, Suomen melonta- ja soutuliitto, Suomen Meripelastusseura, Suomen Punainen Risti, Suomen Purjehdus ja Veneily, Suomen Uimaliitto sekä Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto. Hanketta tukee Reijo Rautauoman säätiö.

Vesisankareiden visuaalisen ilmeen ja nettisivujen ulkoasun suunnitteli Lauri Karmila. Ensimmäinen esite hankkeesta painettiin maaliskuun lopussa, jota jaettiin n. 1800 kpl Move-kiertueella. Hankkeen väliaikainen nettisivu avattiin 30.3. ja virallisesti nettisivut avautuivat 4.5.2015.

Vesisankarit pilottitapahtumia järjestettiin syyskuussa 2015 viidellä eri paikkakunnalla. Paikkakunnat olivat Helsinki, Oulu, Tampere, Kuopio ja Turku. Tapahtumissa koululaiset harjoittelivat vesillä liikkumisen taitoja toiminnallisilla rastipisteillä. Tampereella jokainen koululainen sai ohjaajan valvonnassa ajaa moottoroitua kumivenettä, joka oli huikea kokemus jokaiselle. Lisäksi Seinäjoelle Koululiikuntaliiton aluepäivillä demottiin Vesisankarit -koulutoimintamallia. Kaikkiin kuuteen tapahtumaan osallistui yhteensä 2881 koululaista ja 141 opettajaa. Tapahtumiin osallistuneille tehtiin palautekysely ja tapahtumien toteutuksista kirjoitettiin raportti.

Vesisankarit -tapahtumat saivat runsaasti huomiota tapahtumapaikkakuntien mediassa. Useat radiokanavat tekivät juttuja, samoin paikalliset lehdet. Lisäksi Vesisankareita oli esittelemässä Jyväskylän, Vantaan ja Helsingin Move-koulutuksissa sekä Liikkuva koulu seminaarissa Hämeenlinnassa.

Marras-joulukuussa työstiin Vesisankarit-käsikirjaa. Käsikirjassa Vesisankarit-tehtävät on jaoteltu osaksi eri oppiaineita. Opettajan on helppo ottaa käsikirjasta vinkit vesitaitojen harjoitteluun kouluympäristössä. Tärkeää muistaa, että vesitaitojen kuivaharjoittelu ei poista koulujen uintituntien tarvetta. Uimaan opitaan ainoastaan vedessä.

3.3 Juoksusankarit

Juoksusankarit on Koululiikuntaliiton ja Suomen Urheiluliiton yhteinen hanke, jota Koululiikuntaliitto hallinnoi. Tavoitteena on tuoda juoksutietämystä ja -innostusta koululaisille ja opettajille kaikilla Suomen kouluilla.

Toiminta on maksutonta. Materiaalit ovat helposti omaksuttavassa muodossa, mm. videoina. Toiminta kattaa alakoulut, yläkoulut, lukiot sekä opetustyötä tekevät henkilöt. Vuoden 2015 aikana toimintaa on rakennettu, testattu ja parannettu nykyiseen muotoonsa.

Juoksusankarit toiminnan kulmakivet:

- Maksuton materiaali, mm. juoksuvideoita

Opettajat kaipaavat toimintaansa yksinkertaista, helposti omaksuttavaa ja laadukasta materiaalia – Juoksusankarit tarjoaa kaiken juoksemisesta! ”Juoksusankarit” järjestää läpilyöntiään keväälle 2016. Peukut pystyyn!

- Tavoitteena saada ”kaikki luokat rekisteröitymään” – ei sitoumuksia
- Hyödyllistä materiaalia ja tehtäviä juoksun ympäriltä; Juoksijan Kunniataulu, Kamera kiertää, Piristävä pyrähdys, Juoksuterveiset –lukutehtävät, Videoterveiset opettajille Juoksuammattilaiselta
- Materiaalin tuotossa apuna koulut (joulukuussa 2015 kuvausvuoro Tampereen Kansainvälisellä koululla ”Kamera kiertää”)
- Keiju Junior Juoksukoulu yhteistyöhön Juoksusankareiden kanssa (Suomen Urheiluliiton ja Keijun tuote)
- Koulut ottavat Juoksusankarit -materiaaleista palikoita toimintansa tueksi (mm. koko Varpaisjärven koulu)

Vuoden 2015 lukuja:

- 200+ alakoulun luokkaa kirjautunut Juoksusankareihin
- Opettajanhuoneen Juoksuklubissa noin 10 osallistujaa
- Nuorten Juoksuklubissa noin 10 osallistujaa
- ”Juoksusankarit” on myös yleisurheiluseuran koulu-kiertueena; neljä seuraa toteutti tätä isolla vaihteella ja tavoitti tuhansia koululaisia (mm. Hämeenlinnan Tarmo 1300 koululaista)
- Aktiivisimmat seurat: Hämeenlinnan Tarmo, Karhulan Katajaiset, Tampereen Pyrintö ja Lahden Ahkera
- Juoksusankarit vierailivat: Hauhon liikuntaillassa (vastuuhenkilö + Hämeenlinnan Tarmo), Renkomäen koulun liikuntaillassa (vastuuhenkilö + Lahden Ahkera), Kivimaan koulun liikuntapäivässä (Lahti), Liikkuvakoulu –seminaarissa (Hämeenlinna), Seinäjoen KLL päivillä

3.4 Power Mover – tanssin ja ilmaisutaidon kehittäjänä!

Koululiikuntaliitto aloitti tanssin viemisen kouluihin ihan uudella tavalla vuonna 1996, kun Power Mover toiminta käynnistyi. Aira Samulinin viitoittamalla tiellä Power Mover toimintaa on jatkettu 20 -vuotta. Alkuvuosien n. 250 000 oppilaan tanssittamiseen vuosittain ei enää 2010 -luvulla ole ylletty. Uudet

Power Mover tanssit kiinnostivat kuluvana toimintavuonna 654 koulussa yli 70 000 koululaista ja lähes 1000 opettajaa. Tanssien suunnittelija Saara-Elina Partanen opetti uusia tansseja sadoille opettajille mm. Educa-messuilla Helsingissä, sekä Liikunnan- ja terveystiedon opettajien opintopäivillä Salossa.

Kuluvan vuoden Power Mover tanssikisa jatkui hienoilla aluetapahtumilla sekä finaalilla Jyväskylässä. Keski-Suomen Toukofest –tapahtuman 20. vuotisjuhlassa, joka toteutettiin nyt valtakunnallisena oli tanssikisan ja yhteistanssien lisäksi mukana myös Koululiikuntaliiton Futsal –pelit ja NYT! -toimintapiste sekä KLL:n ja OAJ:n yhteinen Opeparkki.

Power Mover toiminta on kahden vuosikymmenen ajan tarjonnut kouluille uusien tanssien videon ja innostanut koululaisia tekemään omia tanssiesityksiä. Innokkaimmat opettajat kouluissa ovat saaneet koko koulun liikkeelle tanssimaan, osa tanssikerhoon ja osa koulun juhliin esiintymään ja tekemään esityksiä.

Power Mover on antanut luovuudelle valtaa ja samalla ilmaisutaito, jota muuten on niukasti koulun ohjelmassa, on kehittynyt. Vuosittain annetaan myös palautetta siitä kuinka Power Mover tanssit ovat innostaneet uuden harrastuksen pariin. Kiitosta on tullut myös siitä, että Power Mover videolla esiintyneet muusikot, mm. Elastinen, Robin, Krista Siegfrieds, ovat innostaneet koululaisia tanssimaan ja liikkumaan.

Power Mover toiminta jatkuu uusien tanssien videolla, joka lähetetään usb -tikulla kouluille tammikuussa 2016. Oman tanssin kilpailu jatkuu edellisten vuosien tapaan aluekisojen kautta toukokuussa käytävään finaaliin. Lisänä tanssikisaan, nyt Power Moverin 20 -vuotisen toiminnan kunniaksi, tulee mahdollisuus osallistua kahteen sarjaan videoidulla esityksellä. Näissä sarjoissa on touko-kuun finaali omat sarjansa.

3.5 N.Y.T! -toiminta

N.Y.T! -toiminnassa harjoitellaan liikunnallisia perustaitoja N.Y.T!

-tehtävillä ja -radoilla. N.Y.T! -toiminta

on matalankynnyksen liikuntatoimintaa, johon voivat osallistua kaikki koululaiset. Tehtävät on jaettu käsittely-, liikkumis-, tasapaino- ja yhteistyötaitoihin.

Toimintaratakausi jakaantui koko lukuvuodelle 1.11.2014–30.4.2015. Koko luokka suoritti perusliikuntataitoja mittaavan radan, jolta mitattiin luokan yhteisaika harjoittelun alussa ja lopussa. Kahdeksan luokkaa ilmoitti aikansa kilpailuun ja yhteensä 147 oppilasta. FutsalSkaban aluekisojen yhteydessä N.Y.T! -toimintarata oli myös esillä. Näissä kokeiluissa 400 koululaista kokeili ratatehtäviä.

N.Y.T! -metsä materiaali ilmestyi elokuussa 2015. Tekijätiimissä olivat Arja Sääkslahti, Sami Kalaja, Mari Parikka-Nihti ja Sari Turunen. Metsämateriaalissa perusliikuntataitoja harjoitellaan metsässä ja käytettävät välineet (mm. kivet, kepit, kävyt) löytyvät pääsääntöisesti luonnosta. Materiaaleja tilasi vuoden aikana 73 tilaajaa/ koulua. Materiaalin avulla liikutettiin 12 480 lasta. N.Y.T! -materiaalista on tilattavissa viisi erilaista kokonaisuutta.

3.6 Palloilusarjat (joukkuelajit)

3.5.1 ALAKOULUJEN FUTSALSKABA

Koululiikuntaliitto ja Suomen Palloliitto järjestivät kolmatta kertaa FutsalSkaban. 4.-6. luokan tytöt ja pojat pääsivät yhdessä opettelemaan yhteishenkeä, yhteistyötä, kaveruutta ja Reilun Pelin arvoja, jotka ovat tärkeitä arjessa ja jalkapallossa. Toiminnallisena tavoitteena on ollut luoda futsal toimintamalli, johon kaikilla kouluilla on mahdollista osallistua ja koko luokka osallistuu yhteisesti toimintaan. FutsalSkaba on koulusovelus futsalista, joka helpottaa pelaamista ja saa helposti aikaan onnistumisen tunteita. Kauden 2014–2015 aikana järjestettiin 7 aluekisaa viidellä eri paikkakunnalla. Aluekisa pelattiin Helsingissä, Orimattilassa, Turussa, Mikkelissä sekä Jyväskylässä. Yhteensä 58 joukkuetta otti osaa näihin aluekisoihin.

Kaudelle 2015–2016 FutsalSkaban osanottomaksu oli 25€/luokka. Mukaan toimintaan ilmoittautui 42 koulua ja niistä 98 luokkaa eli noin 2080 oppilasta. Aluekisoihin mukaan ilmoittautui 22 joukkuetta.

3.6.2 JALKAPALLO

Yläkoulujen ja lukiodien jalkapallosarjoihin osallistui kaudella 2015–2016 yhteensä 165 joukkuetta lisäksi pelattiin suurempien kaupunkien esikarsintaturnauksia. Yksittäisiä turnauksia järjestettiin yhteensä 95 kappaletta ja niissä pelasi n. 2400 koululaista. Jalkapallosarja järjestettiin viidessä eri sarjassa (pojat lukio normaalipeli, pojat lukio, tytöt lukio, pojat yläkoulu ja tytöt yläkoulu). Eniten osallistujia oli yläkoulun poikien sarjassa johon osallistui suurimpien kaupunkien esikarsintojen jälkeen 61 joukkuetta.

3.6.3 SALIBANDY

Salibandy säilytti paikkansa suosituimpana palloilulajina. Yhteensä 235 joukkuetta osallistui kauden aikana salibandy-sarjaan. Näiden lisäksi myös salibandyssa on järjestetty suurimpien kaupunkien esikarsintoja. Kaiken kaikkiaan n. 3500 koululaista pelasi kauden aikana KLL:n sarjassa.

Kaikkien sarjojen kuusi aluemestaria selvisi Helsingissä järjestettyyn lopputurnaukseen. Voittajiksi selvisivät yläkoulun tyttöissä Pirkkala, yläkoulun pojissa Kimpisien koulu Lappeenrannasta, lukion tyttöissä Sammon lukio Tampereelta ja lukion pojissa Seinäjoen Yhteiskoulu.

3.6.4 MUUT PALLOILULAJIT (PESÄPALLO, KORI- KÄSI- JA LENTOPALLO)

Koululiikuntaliiton pesäpallosarjaan osallistui 30 joukkuetta, joissa n. 360 pelaajaa. Lentopallosarjaan osallistui 57 joukkuetta ja n. 570 pelaajaa. Koripallosarjaan osallistui 33 joukkuetta ja n. 330 pelaajaa. Lisäksi kauden aikana järjestettiin yhteistyössä Suomen käsipalloliiton kanssa käsipallosarja, johon osallistui 31 joukkuetta ja n. 400 koululaista. Yhteensä kaikissa KLL:n palloilusarjoissa oli mukana 545 joukkuetta ja n. 8200 koululaista. Koripallosarjassa Pohjois-Haagan yhteiskoulu voitti kaksi kultaa ja yhden hopean.

3.7 Koululaisten mestaruuskilpailut (yksilökisat)

3.7.1 GOLF

Koululaisten golf järjestettiin Vierumäellä 4.9.2015. Vierumäki-golfn Cooke kenttä tuli täyteen ja pelaajia oli mukana 120. Golfn parhaasta yksittäisestä tuloksesta vastasi Heinolan lukiota käyvä Anna Backman. Anna pelasi kierroksen 7 alle parin ja tulokseksi tuli hieno 65 lyöntiä.

3.7.2 MAASTOHIIHTO

Koululaisten maastohiihto kilpailtiin perinteisellä hiihtotavalla Imatralla 22.2.2015.

Edellisenä päivänä samoilla laduilla hiihdettiin nuorten SM-sprinttikisat. KLL:n maastokisoihin voivat ottaa osaa 13 - 20 -vuotiaat nuoret oman ikänsä sarjaan. Kisoissa lähti ladulle yhteensä 611 hiihtäjää. Olosuhteet Imatralla olivat mainiot ja järjestelyt toimivat moitteettomasti. Imatran maastot olivat vaihtelevat, tiukkoja nousuja seurasivat lyhyet ja tiukat laskut, joissa hiihtäjille ei suotu paljon lepohetkiä. Tiukimmat taistot käytiin M 20 sarjassa, jossa Karri Hakala voitti Joni Mäen kah-

della sekunnilla ja erityisesti N18 sarjassa, jossa neljä parasta oli alle kuuden sekunnin sisällä, järjestyksessä: Vilma Nissinen, Julia Haukilehto (Kuortane), Sanni Alatalo, Anni Alakoski. Vilma, Sanni ja Anna ovat Sotkamon lukion opiskelijoita. Mestaruuden otti myös Kerttulin lukion Johanna Matintalo, jolla on useita mestaruuksia hiihdon lisäksi KLL:n yleisurheilukisojen kestävyysmatkoilta.

Ensi vuonna 2016 KLL:n mestaruuksista kilpaillaan Rovaniemellä.

3.7.3 MAASTOJUOKSU

Maastajuoksussa on kilpailtu viimeiset neljä vuotta Vierumäen upeissa maisemissa Cooke -golfkentän harjoitusalueella nurmialustalla. Kisaan otti osaa 21.5.2015 pidetyssä tapahtumassa lähes 400 juoksijaa. Kisan suojelijana toimivat huippujuoksija Oskari Mörö ja entinen freestylehiihtäjä Pekka Hyysalo. Suojelijat kannustivat kisaan osallistuvien lisäksi tapahtumassa mukana olleita ”Juoksusankarit -koululaisia”, joille oli rakennettu omaa ohjelmaa kisapäivän alkuun. Mestaruudet vanhimmissa sarjoissa menivät M19 sarjassa Tuomas Heikkilälle Mäkelärinteen lukiosta ja Alisa Vainiolle Kimpisen lukiosta.

Osallistujamäärä on maastokisoissa ollut samalla tasolla viimeiset kolme vuotta.

Tulevana vuonna tapahtuma järjestetään jälleen Vierumäellä 25.5.2016 ja odotukset kisan kasvuun ovat suuret lähinnä Juoksusankarit -hankkeen positiivisen vastaanoton ansioista. Kilpailun erinomaisista järjestelyistä Vierumäellä on vastaan- nut ratamestarina Ville Hautala ja juontajana toiminut Tuomo Järvinen apunaan ryhmä Suomen Urheiluopiston opiskelijoita.

3.7.4 PAINIT

KLL -painit ovat lajin huipputapahtumat painia harrastaville nuorille. Keväisin käytävä Kreikkalais-roomalainen paini ja syksyisin kisattava Vapaapaini keräävät parhaat nuoret painijat yhteen. Suomen suurimmat painikisat osallistujamäärältään saivat molskille 16.-17.5.2015 Kuusankosken Kreikkalais-roomalaisen kisaan 303 tyttö- ja poikapainijaa ja Vapaapainiin Porvoossa 17.-18.10.2015 yhteensä 234 painijaa. Tiukkojen otteluiden voittajista erottui kotikentällään paininut P13 42 kg sarjan mestari Kasper Kauhanen, joka sai kuudennen KLL -mestaruusmitalinsa. Paini on tällä hetkellä ainoa kamppailu-urheilumuoto KLL:n valtakunnallisessa kisaohjelmassa. Seuraavat KLL -painikisat järjestetään Kuortaneella toukokuussa 2016.

3.7.5 SUUNNISTUS

Suurin yksilölaji Koululiikuntaliiton ohjelmassa on suunnistus. Kirkkonummen Veikkolassa kilpailluissa kisoissa 28.-29. elokuuta 2015 etsi rasteja 779 tyttöä ja 743 poikaa, sekä 338 kolmihenkistä viestijoukkuetta. Suunnistuskilpailun järjestäminen on vastuussa olevalle seuralle iso urakka. Toimintavuoden kisajärjestelyissä hienosti onnistunut urheiluseura oli Lynx, jonka ydinjoukko teki innokkaasti ja taitavasti upeat koululaisten suunnistuskisat Nuuksion upeisiin maastoihin. Lisäksi ruokailut ja majoitus vaativat sekä tarkkuutta että organisointikykyä, johon Lynxin väki vastasi esimerkillisesti. Kisoista tiedotettiin kisojen omalla twitter -tilillä sekä ”KLL Suunnistus” facebook -sivuilla. Lisäksi Yle:n Uudenmaan alueuutiset olivat paikalla kertomassa tapahtumasta. Nuorille suunnistajille oli hieno hetki saada mitali kisojen suojelijalta maailmanmestari Mårten Boströmilä ja päästä sen jälkeen hänen kanssaan yhteiskuvaan!

Henkilökohtaisen kisan D16 sarjassa nähtiin vörälaistytöjen hieno tulos, kun kaksoisvoiton kruunanneiden Satu ja Anu Tuomiston vanavedessä kolme muutakin tyttöä sijoittua 11 parhaan joukkoon. Suurin voittomarginaali nähtiin D20 sarjassa, jossa voittaja Emmi Jokela Sastamalasta voitti kakkoseksi tullutta ja KLL:n hiihdoissakin menestynyttä Hankasalmen Karoliina Ukskoskea yli neljä minuuttia.

Toisen päivän viestikisassa tiukimman taiston mestaruudesta kävivät E-sarjan Ulvila ja Kirkkonummi, jossa 8 sekunnin erolla Ulvila oli lopussa parempi.

Seuraavat KLL -suunnistuskilpailut järjestetään elokuussa 2016 Kajaanissa.

3.7.6 TANSSI

Power Mover on ollut Koululiikuntaliiton tanssia edistävä hanke kaksi vuosikymmentä, kun toiminta aloitettiin 1996. Power Mover tanssikisaan otti osaa 213 ryhmää aluekisoissa Hauhollla, Helsingissä, Oulussa, Porissa ja Vaasassa. Finaali kilpailtiin Jyväskylän Hippoksen monitoimitalolla yhtenä osana Touko-fest -tapahtumaa.

Tanssikisan voittajaryhmät tulivat viidessä eri sarjassa seuraavista kouluista: A-sarja: Uudenkoiviston koulu, Pori, B-sarja: Vöyrinkaupungin koulu, Vaasa, C-sarja: Toejoen koulu, Pori, D-sarja: Ritaharjun koulu, Oulu, sekä E-sarja: Haukiputaan lukio.

3.7.7 YLEISURHEILU

Perinteinen yleisurheilukisa järjestettiin Heinolan kauniilla urheilukentällä syyskuussa 2015. Kilpailun osallistujamäärä oli muutamaan edelliseen vuoteen verrattuna kasvanut. Etenkin juoksulajit keräsivät hyvän osallistujajoukon. Yläkoulun tyttöjen innostus yleisurheilusta on selkeästi suurempi kuin muiden sarjojen. Yksittäisistä lajeista 100m juoksu ja pituushyppy pitävät pintansa suosituimpina, mutta keihäs on noussut myös suosituksi varsinkin tyttöillä. Kisoissa tehtiin yksi uusi KLL:n ennätys, kun Lahden B-sarjan poikien 4x100m viestijoukkue kellotti ajan 46,64. Lisäksi B-sarjan korkeushypyssä Arttu Mattila Äänekoskelta sivusi KLL:n ennätystä 202!

Kilpailujen järjestelyistä vastasi onnistuneesti Heinolan Isku.

Heinolan jälkeen kilpaillaan ensi vuonna 10.-11.9.2016 Keravalla.

3.7.8 MUUT LAJIT

Koululiikuntaliitto ja Suomen Keilailuliitto järjestivät luokkien väliset keilamestaruuskisat kotiratakisana. Yhteensä 131 luokkaa ja 2074 koululaista osallistui vuoden 2015 keilamestaruuskisaan. Kilpailu on valtakunnallinen luokkien välinen joukkuekilpailu. Kunkin luokan paikalla olevat oppilaat pelaavat esim. liikuntatunnilla 2 sarjan pelin ja koko luokalle lasketaan yhteinen sarjakeskiarvo, joka on luokan tulos.

KOULULIIKUNTALIITON VALTAKUNNALLINEN JA ALUEELLINEN LIIKUNTATARJOTIN

KLL:N LIIKUNTATARJOTIN	TYTÖT	POJAT	YHTEENSÄ OSALLISTUJIA	TAPAHTUMAT KPL	JOUKKUEITA KPL
Futsal	2 018	2 088	4 106	12	169
Golf	31	89	120	2	0
Jääkiekko	4	202	206	4	18
Jääpallo	50	381	431	4	33
Jalkapallo	3 056	5 743	8 799	48	658
Juoksu	1 456	1 590	2 896	10	308
Kaukalopallo	183	1 487	1 170	32	76
Koripallo	1 343	1 901	3 244	20	453
Lentopallo	755	685	1 440	9	135
Liikuntamessut	1 200	1 200	2 400	2	0
Luistelu	326	387	313	2	0
Maastohiihto	1 694	1 959	3 294	13	21
N.Y.T!	664	656	1 220	12	28
Pesäpallo	5 528	6 194	11 722	78	804
Salibandy	5 156	5 736	10 392	55	684
Soveltava liikunta	156	222	378	7	0
Suunnistus	1 221	1 199	1 939	8	338
Uinti	1 102	1 051	1 653	7	51
Voimistelu	87	18	105	1	0
Yleisurheilu	10 571	4 719	9 040	23	298
SPIN -toimintapäivät	0	0	0	0	0
Tanssi / Power Mover	63 543	8 149	71 692	662	289
Tennis	8	36	44	2	0
VESISANKARIT	1 422	1 459	2 881	7	0
Viestikarnevaalit (tai sukkulaviesti)	2 489	2 293	4 782	6	415
Muut lajit yht.	8 780	8 945	17 725	107	125
JUOKSUSANKARIT	2 433	2 330	4 763	155	0
Kr. room paini	34	269	303	1	0
Vapaapaini	43	191	234	1	0
Yhteensä	115 353	61 179	167 292	1 290	4 903

3.8 KLL- aluetoiminta

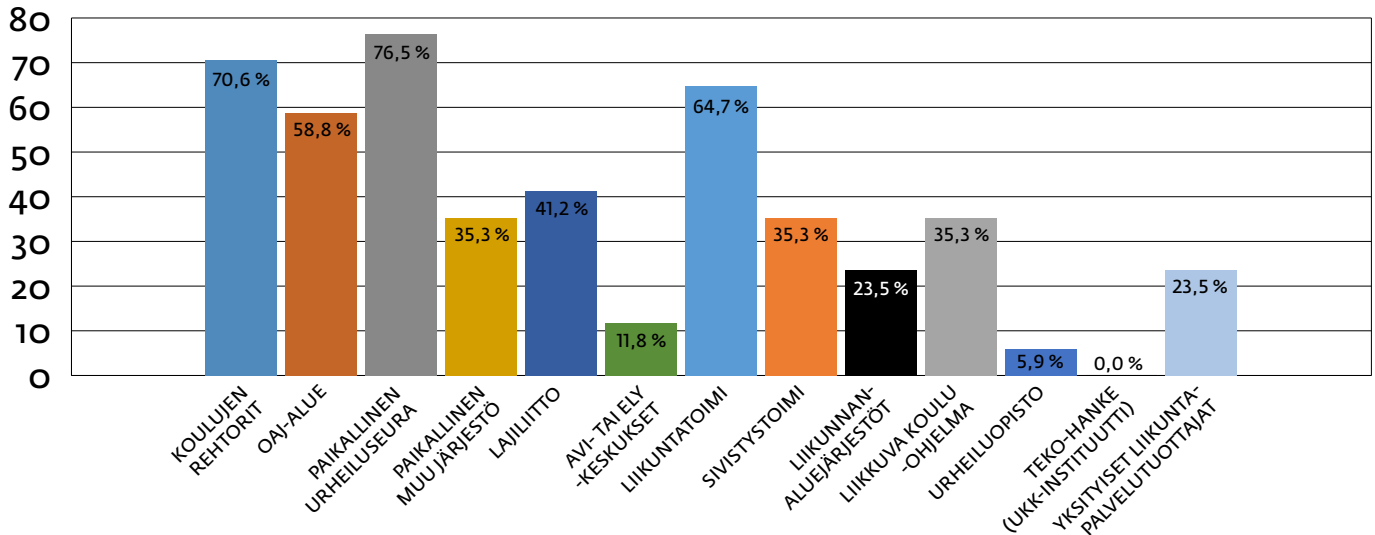
Koululiikuntaliitto toimii alueilla KLL-liikuntavastaavan koordinoimana. Useilla aluetoimijoilla on tukenaan paikalliset liikuntaverkostot, toimikunnat ja koulujen liikuntayhdyshenkilöt. Yhteistyötä tehdään laajasti eri toimijatahojen kanssa. Vapaaehtoisen koululiikunnan rahoitus muodostuu pienistä puroista – pienellä rahalla saadaan paljon liikettä aikaiseksi, kun tahtoa on. Vapaaehtoisten toimijoidemme merkitys on valtava.

- Aluetoiminta on usein alueensa näköistä, jonka lisäksi alue tukee valtakunnallista toimintaa viemällä viestiä alueensa kouluille, josta seuraavaksi muutama esimerkki:
- Vuoden aikana Oulussa kisailtiin mm. pöytätenniksessä, sulkapallossa ja Repe-pallossa. Terveysliikunta-temaan liittyen järjestettiin ”Koko kaupunki askeltaa” -tapahtumia eri puolilla kaupunkia. Lukion oppilaille suunnattu ”Ookko nää Oulusta, käykkö nää puntilla” ilmaisia kuntosalilippuja on ollut jaossa koko vuoden ajan. Talvisotahiihtoon

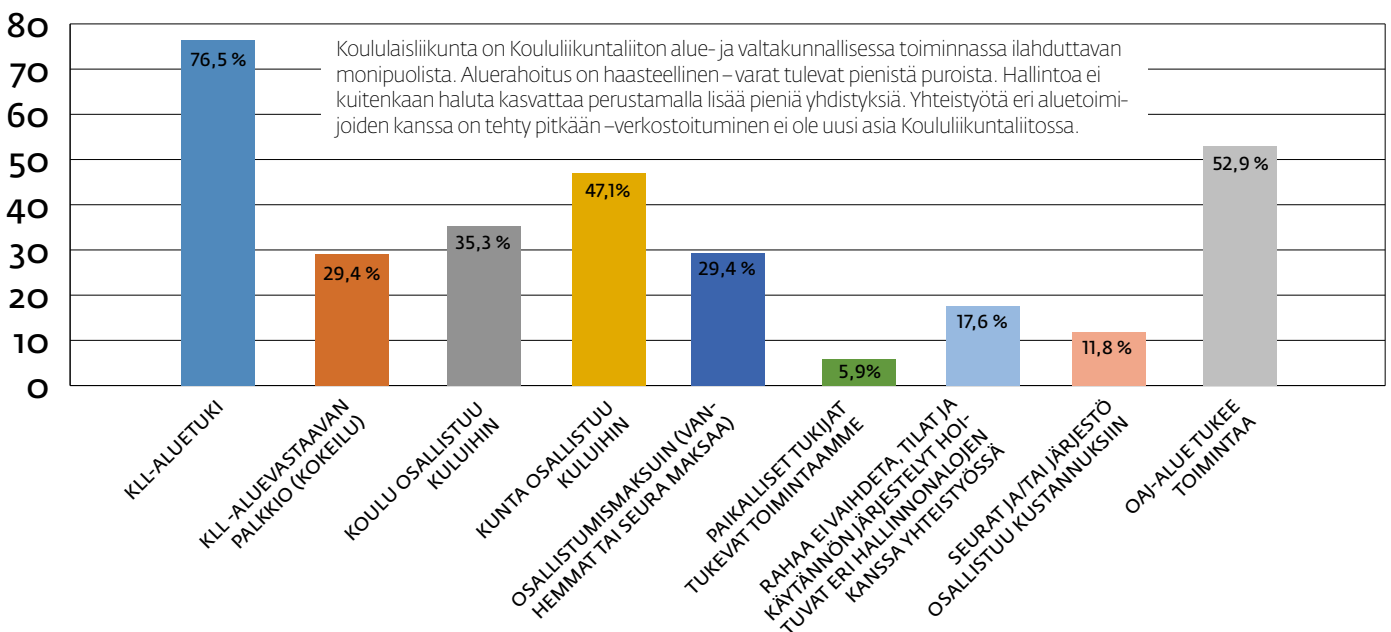
osallistui 813 koululaista omista tapahtumissa, joita olivat yksi (1) kaupungin järjestämä (Oulu) ja 4 koulun omaa tapahtumaa. Jalkapallo, Maastohiihto, Yleisurheilu ja Vies-tijuoksut ovat jo perinteisiä tapahtumia Oulun eteläisellä alueella, joista halutaan pitää kiinni vaikka kuntatalouden tiukkuus vaikeuttaa oppilaiden pääsyä tapahtumiin osassa kuntia.

- Varsinais-Suomessa järjestettiin mm. Hese-kisa, johon osallistui 108 tyttöä ja 108 poikaa yhteensä 216 koululaista. Lisäksi KLL:n Varsinais-Suomen piiri järjesti perinteisen koululiikuntaseminaarin 29.–30.10.2016 Lietohallissa ja Viking Gracella; aiheina olivat rugby, taekwondo, seksuaalikasvatus ja lihashuolto sekä hieronta. Osallistujia oli yhteensä 16.
- Muita alueiden raportoimia tapahtumia olivat mm. Turus-sa KLL:n Väkkiskoulutukset ja soveltava laskettelukou-lutus opettajille sekä Saarijärvellä yu-lajien ja suunnistuksen koulutusta koululaisille.

% KLL-ALUEELLA TEEMME YHTEISTYÖTÄ SEURAAVIEN TAHOJEN KANS- SA:

% KLL-TOIMINTA ALUEELLANI RAHOITETAAN SEURAAVASTI:

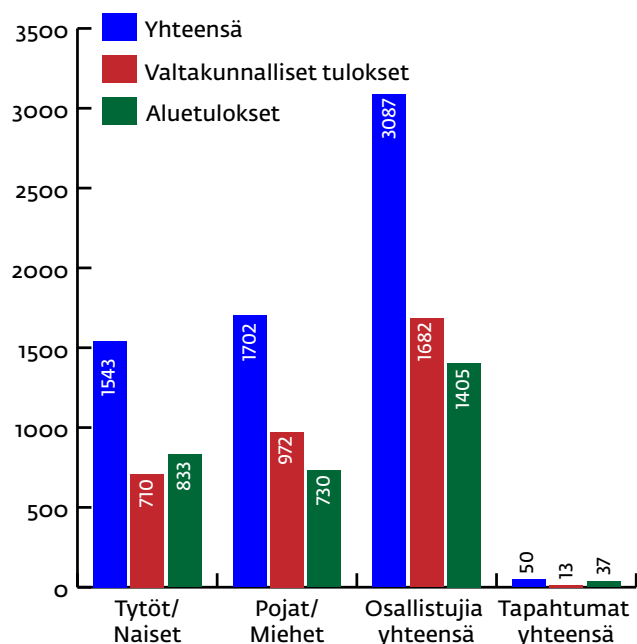

4 Opetushenkilökunnan liikuntatoiminta OAJ:n jäsenille

Koululiikuntaliiton opettajatoiminnan tavoitteena on opettajien hyvinvoinnin lisääminen ja arjen liikuntakasvatuksen tukeminen OPS2016 suuntaisesti. Kannustamme opettajia omatoimiseen liikuntaan ja opettaja-yhteisöjä osallistumaan valtakunnallisiin ja paikallisiin opettajaliikuntatapahtumiin mm. OAJ-alue yhteistyössä. Kouluissa aikuiset ovat esimerkiksi liikuttajia, jotka omalla toiminnallaan ja esimerkillään vaikuttavat koululaisten asennekasvatukseen kasvattamalla lapsia liikunnan keinoin ja liikunnan avulla.

KOULULIIKUNTALIITTO LIKUTTI VUONNA 2015 OPETTAJIA:

Opettajille kohdennettu toiminta hakee muotoaan. Kilpatoiminta nykymuodossa on hiipumassa ja keskittyy tiettyihin valikoituihin lajeihin. Toiminnan painopiste on siirtymässä työhyvinvointi- ja harrasteliikuntaan – elämykselliseen liikuntaan ja työn tukemiseen. Motivaation ymmärtäminen on avainasia siinä, miten erilaisia liikkuja liikutetaan ja osallistetaan.

4.1 Opettajan arkeen työkaluja ja kohtaamisia

Kohtaamme vuosittain opetushenkilöstöä eri tavoin, Educa-messuilla, OAJ-risteilyllä, OKL-koulutuksissa, Liikkuva koulu -seminaareissa sekä KLL-päivillä. KLL-alueet kohtaavat paikalliset toimijat mm. OAJ-alueyhteistyön merkeissä, joiden sisältönä on usein KLL:n järjestämää liikunta- ja virkistystoimintaa. Näiden kohtaamisten lisäksi, alueemme järjestävät laji- ja teemapäiviä, kursseja yms.

Alueiden liikuntavastaaville järjestettiin vuoden aikana yksi koulutuspäivä Seinäjoella Vuosikokouksen ja strategiaseminaarin yhteydessä 18.–19.9. Päivien aikana demonstroitiin Vesi- ja Juoksusankarit -toimintaa.

Opettajankoulutuslaitoksissa (OKL:ssa) käytiin esittelemässä Koululiikuntaliiton toimintaa. Infotilaisuudet järjestettiin Turussa ja Raumalla. Yhteensä infoihin osallistui 158 lastentarha- ja luokanopettajaopiskelijaa.

Educa-messujen osastomme teemana oli ”Hyvinvointia nyt”. Tavoitteena oli muistuttaa, että pienillä teoilla voi parantaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Onnenpyörää pyörittämällä osallistujat saivat: Kipinä-rentoutushetken (hartiarentoutus jumppapallon päällä istuen), Power Mover -liikkuvuuden (hartiajumppa), NYT! -tasapainotestin (yhdeällä jalalla seisoen) tai KLL-tuotepalkinnon salaattikipon. Osaston toimintaidea oli hyvä ja kävijöitä kahden päivän aikana oli 700 henkilöä. Power Mover -taukotanssiin osallistui Tahto-lavalla 200 henkilöä ja Hanna Rauanheimon Mieli kirkkaaksi ja keho rennoksi -avaimia hyvinvointiin luennoille sekä Sari Turusen Koululiikuntaliiton toiminnalliseen tietoisuuteen 150 henkilöä.

OAJ-risteilyllä jaettiin positiivista peliriippuvuutta – jokainen messupisteellämme käynyt sai pillin. Pillejä jaettiin 1100 kpl.

Liikkuva koulu-seminaareissa Tampereelle 17.3. ja Hämeenlinnassa 3.11 esiteltiin Koululiikuntaliiton toimintaan ideatoimilla. Tampereella esittelyssä olivat NYT! -toiminta ja Koululiikuntaliiton palloilusarjat. Opettajat saivat itselleen oman pillin. Hämeenlinnassa esiteltiin Juoksu- ja Vesisankareita ja osallistujat harjoittelivat pelastusvälineen tarkkuusheittoa. Seminaareissa kohdattiin 300 osallistujaa.

KLL SEMINAARIT JA KOULUTUS YHT. HENKILÖITÄ

KLL-alueen omat koulutuspäivät, muut kuin lajiliitto-yhteistyö	231
KLL-alueen lajikoulutus lajiliitto/seura yhteistyönä	126
Kouluyhdyshenkilöitä KLL-alueen verkostossa	76
KLL:n aluetoimijoita (esim. toimikunnissa aktiivitoimijoita)	7
KLL-valtakunnalliset seminaarit esim. Educa, KLL-päivät, OKL-yhteistyö	859
KLL-valtakunnalliset aluepäivät Seinäjoki	13
Power Mover koulutus valtakunnallinen	105

4.2 Opettajien kilpailutoiminta

4.2.1 KAUKALOPALLO

Opettajien kaukalopalloa pelattiin kolmessa eri sarjassa. A- ja B-sarja pelattiin Lappeenrannassa ja Imatralla 28.–29.3.2015. Pelit pelattiin yhteensä kolmella jäällä Imatran jäähallissa ja Holiday Club Saimaan jäähallissa. Mukana oli 17 joukkuetta. Mestariksi selviytyi Rauman joukkue. Veteraanikaukalopallo eli yli 40-vuotiaille opettajille suunnattu turnaus pelattiin Turussa 25.–26.4.2015 Impivaaran jäähallilla. Mukana oli 10 joukkuetta ja mestaruus matkasi tällä kertaa Mikkeliin. Opettajien kaukalopallot pelataan OAJ:n paikallisyhdistysjoukkuein.

4.2.2 SALIBANDY

Joensuussa pelattuun opettajien salibandyturnauksen osallistui 25 OAJ:n paikallisyhdistysjoukkuetta. Pelit pelattiin miesten sarjassa ja sekasarjassa. Sekasarjassa tulee olla kentällä vähintään kaksi naista. Miesten sarjan mestaruus matkasi Kuopioon ja sekasarjan mestariksi selvisi Lappeenrannan Lauritsalan joukkue.

4.2.3 SULKAPALLO

Opettajien sulkapallokisat pelattiin Jyväskylän Vaajakoskella 11.–12.4.2015. Turnauksessa on sarjoja niin aloittelijoille kuin kilpapelajillekin. Kilpailustartteja tuli kaiken kaikkiaan 115. Yksittäisiä osallistujia oli 46 opettajaa.

4.2.4 LENTOPALLO

Opettajien lentopallokisat ratkottiin Vierumäellä kuuden joukkueen voimin 14.–15.3.2015. Mestariksi selvisi Riihimäen joukkue.

4.3 Sopulivaellus

Sopulivaellus on kaikille OAJ:n jäsenille ja heidän perheenjäsenilleen suunnattu vaellustapahtuma joka on järjestetty vuosittain heinäkuun lopulla jo vuodesta 1991 alkaen. Vuonna 2015 Sopulivaellus suuntautui Lemmenjoen kullankaivuu- maastoihin. Mukana oli 43 innokasta vaeltajaa. Kuuden päivän vaelluksen ajan osallistujat yöpyivät teltoissa ja pääsivät ihailemaan Lemmenjoen todella upeita maisemia.

4.4 KLL aluetoimintaa opettajille yhteistyössä OAJ-alueiden kanssa

Koululiikuntaliiton varsinaisia jäseniä ovat OAJ-alueet, joista 16/17 aluetta on jäsenenä v. 2015 lopussa. Aluetoiminta on pääosin Koululiikuntaliiton alueliikuntavastaavan koordinoimaa. Henkilö on valittu tehtävänsä alueen hallituksen toimesta. Sama henkilö saattaa vastata myös koululaisliikunnasta – alueesta riippuen.

Alueilla ollaan luovia ja haetaan työyhteisöjä liikuttavia, uusia tapoja. KLL:n opettajaliikuntavastaavat järjestivät alueillaan mm. ope-curlingia, kuutamovaelluksia ja beach volley:ta.

- OAJ:n aluekoulutuksissa KLL:n aluetoimijat järjestivät mm. Liikettä kehölle-, x-files-, ja motoriikka -koulutuksia opettajille käytännön liikuntaohjelmien lisäksi. Lisäksi käytössä ovat olleet kuntokortit/Kuntokuu -kampanjat ja lajeista mainittakoon mm. golf, lasketteilu, ratsastus, suppaus, melonta ja kahvakuula.

4.5 Kipinä- työyhteisövalmennus

Kipinä- työyhteisövalmennuksia pilotoitiin vuonna 2013 kolmessa erikokoisessa koulussa. Kokemukset ja tulokset puhuivat opettajanhuonevalmennuksien puolesta. Puolessa vuodessa saatiin muutoksia monilla mittareilla; kehon ikä laski, liikkuminen lisääntyi ja verenpaine-arvot paranivat. Tulokset kannustivat elämänmuutokseen ja pilottikoulut jatkoivat yhteisiä liikkumishetkiä omin voimin. Koululiikuntaliitto oli edelläkävijänä ja toi uutta työyhteisövalmennusta koulumaailmaan.

Kipinä-valmennuksen eri muotoja markkinoitiin aktiivisesti kouluyhteisöille vuosina 2014–2015. Kiinnostusta valmennuksiin oli jonkin verran ja kyselyitä tuli ympäri Suomen. Haasteeksi valmennuksien leviämiseksi oli rahoituksen puute. Valmennuksesta aiheutuu kustannuksia, kun se tuodaan opettajayhteisön lähelle omaan kouluun. Jatkossa rahoitus tulee löytää työnantajan tyky-rahoista ja yksilön omasta panostuksesta. Kipinä-valmennukset jäävät toistaiseksi pois Koululiikuntaliiton tarjonnasta.

5 Järjestötoiminta

Koululiikuntaliitto on aktiivisesti verkottunut kansainvälisesti ja poikkihallinnollisesti kotimaassa. Viestinnän keinoin on aktioitu ja kerrottu koulupäivän liikunnallistamisesta sosiaalisessa mediassa laajasti ja ajatusten vaihtoa on tehty Pohjoismaisen koululiikuntafoorumin kanssa. Olemme järjestäneet aiheeseen liittyviä seminaareja, vieraillut vuosien varrella opettajakoulutuslaitoksissa sekä osallistunut muiden verkostojen tutkimus- ja liikuntaseminaareihin. Lisäksi Koululiikuntaliitto on toiminut kahdessa liikuntaverkostossa, josta toinen johti Liikkujan polun huomioimiseen Valo ry:n toiminnassa. Koululiikuntaliiton mielestä kaikki liikunta on hyvää ja oikeaa – kullekin oman taito- ja motivaatiotason mukaisesti. Nämä vaativat kuitenkin resursseja huomattavasti enemmän kuin liitolla tällä hetkellä on. Koululiikuntaliitto on tunnettu toiminnastaan – me liikutamme aidosti koululaisia ja OAJ:n jäseniä, emmekä vain puhu liikkumisen tärkeydestä.

Liitto osallistui koululiikunnan työryhmiin ja vaikutti useissa yhteisseminaareissa tuoden koulun arjen tuntemusta ja viestiä eri tahoille. Koululiikunta nousi jälleen merkittäväksi teemaksi median ja järjestöjen keskuudessa. Poliittisten päätäjien lisäksi niin urheilujärjestöt kuin opettajajärjestöt näkivät koululaisten ja kouluissa tapahtuvan liikunnan määrän nostamisen tärkeänä.

5.1 Viestintä

Koululiikuntaliiton uudistetut nettisivut olivat toiminnassa ensimmäisen kokonaisen vuoden. Verkkosivujemme toimivuuteen on oltu tyytyväisiä ja mobiililaitteella tai tabletilla sivujamme käyttää jo lähes puolet kävijöistä.

Vuoden aikana lähetettiin sähköinen uutiskirje viisi kertaa. Tilaaajia oli vuoden lopussa 1 780 henkilöä.

Koulun oma liikuttaja -tiedotteen ulkoasu uudistui vuoden 2015 alusta. Ulkoasua hiottiin vielä elokuun numeroon. Painettu Koulun oma liikuttaja -tiedote ilmestyi kaksi kertaa; tammikuussa ja elokuussa. Tiedotteen jakelu oli 3314 koulua. Lisäksi tiedotetta jaettiin omissa tapahtumissa ja kisoissa sekä yhteistyökumppaneiden tapahtumissa kuten Liikkuva koulu -seminaareissa ja OAJ:n Nope-koulutuksissa. Molempien tiedotteiden painosmäärä oli 5 400 kpl.

Koululiikuntaliitolla on käytössä kolmet facebook-sivut: Koululiikuntaliiton, Power Moverin ja Vesisankareiden. Koululiikuntaliiton sivujen tarkoituksena on informoida opettajia ja koululaisia ajankohtaisesta toiminnasta ja liikuntakentän asioista. Facebook-sivujen tykkääjien määrä kasvoi hiukan. Tykkääjien määrä oli vuoden 2015 lopussa 1 709 (vuonna 2014 tykkääjiä 1 325). Vuonna 2015 ei ollut maksettua markkinointia, joka vaikuttaa tykkääjien määrän maltillisempaan kasvuun.

Power Moverin sivuilla tiedotetaan tanssiuutisia ja kisaan sekä dvd:n ilmestymiseen liittyviä juttuja. Tykkäyksiä sivulla oli vuoden lopussa 1240. Vesisankareiden facebook sivut ovat ensivaiheessa keskittyneet Vesisankarit-tapahtumien tunnelmien välittämiseen. Sivujen markkinointi on vasta alussa ja tykkääjiä oli vuoden lopussa 114.

Power Moverin 636 klubikoululle lähetettiin Power Mover -tanssit DVD:llä. Samalla DVD:llä oli myös mainoksia muista Koululiikuntaliiton tuotteista mm. N.Y.T! -toiminnasta.

Olimme mukana Valon eri työryhmissä mm. Liikkujan

polku. Lisäksi toimimme aktiivisesti Liikkuva koulu, ja Liikuntaverkostot työryhmissä. Opettajien tapahtumista ja kampanjoista kerrottiin Opettaja-lehdessä, sekä OAJ:n internetsivuilla. Muita ulkoisen viestinnän välineitä olivat Koululiikuntaliiton internetsivut, OAJ:n tammikuussa ja elokuussa ilmestynyt jäsenkirje yhdistyksille sekä opettaja- ja koululaiskilpailujen käsiohjelmat.

Koululiikuntaliiton Internet-sivujen tilastot 1.1.–31.12.2015

Koululiikuntaliiton internetsivuilla www.kll.fi vierailtiin 100 579 kertaa (vuonna 2014: 84 653) ja yksittäisiä kävijöitä sivustolla oli 58 594 (vuonna 2014: 49 683). Kävijät vierailivat yhteensä 343 434 sivulla (vuonna 2014: 414 878). Kävijät tulevat sivustolle eniten etusivun kautta. Kiinnostusta herättävimmät sivut olivat suunnistuskilpailut, koululaisten tapahtumakalenteri ja kesto-suosikkina jatkava Power Mover.

Vesisankarit-sivusto avattiin toukokuun alussa. Sivustolla vierailtiin 6 373 kertaa ja yksittäisiä kävijöitä oli 5 287. Kävijät vierailivat yhteensä 14 000 sivulla.

Koululiikuntaliiton medianäkyvyys 1.1.–31.12.2015

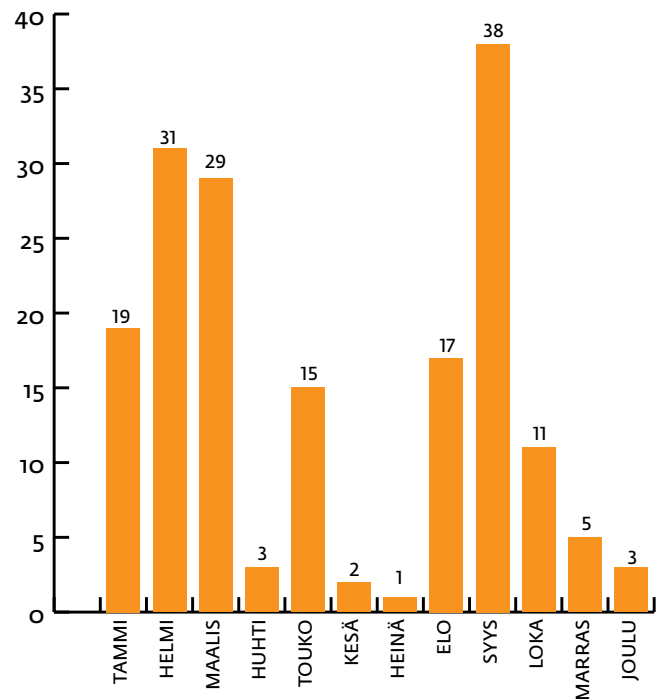
Koululaisten tapahtumista koostuu edelleen suurin osa Koululiikuntaliiton medianäkyvyydestä. Erityisesti maakuntalehdet ja media kirjoittivat Koululiikuntaliiton valtakunnallisista ja alueellisista kisoista sekä tapahtumista. Suunnistus, hiihto ja yleisurheilu keräsivät kisoista eniten uutisosumia. Kirkkonummen suunnistuskisan järjestäjät onnistuivat viestinnässä upeasti ja kruununa oli juttu Uudenmaan alueuutisiin.

Vesisankarit -tapahtumat ylittivät uutiskynnyksen hienosti. Yhteensä 21 eri mediankanavassa uutisoitiin tapahtumista. Radio oli keskeisin kanava, sillä 10 eri radiokanavaa teki juttuja. Hämeen alueuutisissa oli kooste Tampereen tapahtumasta. Lisäksi Yle Oulu teki nettivideon tapahtumasta. Tulokseen voi olla erittäin tyytyväinen, koska samaan aikaan tiedotusvälineiden ykkösuutinen oli maamme pakolaistilanne.

Mediaosumia kerättiin Meltwater Newsin avulla. Yhteensä osumia sähköisessä mediassa oli 174. Tämän lisäksi on ollut printtimedia ja radiouutisia, jotka eivät valitettavasti tule esille Meltwater News seurannan kautta.

Opettajien ja koululaisten kilpailutapahtumien viestinnän ja markkinoinnin järjestivät paikallinen tapahtumajärjestäjä ja Koululiikuntaliitto yhdessä. Alueiden liikuntavastaavat vastasivat itse oman alueensa tapahtumaviestinnästä. Koululaisten kilpailutapahtumien käsiohjelmissa julkaistiin puheenjohtajan tervehdys ja liiton informaationsivu.

KOULULIIKUNTALIITON NÄKYVYYS SÄHKÖISESSÄ MEDIASSA 2015

5.2 Kansainvälinen toiminta

Koululiikuntaliitto oli mukana International School Sport Federationin, ISF toiminnassa. Pohjoismaiden sekä Baltian maiden koululiikuntajärjestöihin pidettiin aktiivisesti yhteyttä, vaihdettiin ajatuksia ja toimintamalleja.

Koululiikuntaliitto on ollut ISF:n jäsen järjestön perustamisesta eli vuodesta 1972 lähtien. Jäsenmaita ISF:lla on kaikista maanosista. Koululiikuntaliitto on virallinen ilmoittajataho kansainvälisiin koululaisurheilukilpailuihin. Vuoden 2015 aikana osallistuttiin ISF:n jalkapallo ja koripallokisoihin.

Pohjoismaisessa yhteistyössä ovat mukana Färsaaret, Grönlanti, Islanti, Norja, Ruotsi, Tanska ja Suomi. Virallinen yhteistyö alkoi vuonna 1972. Yhteistyössä korostuvat jakaminen ja inspiraation haku. Pohjoismaiden koululiikuntafoorumi on avoin halukkaille ja jäseniltä peritään jäsenmaksu.

5.3 Hallinto ja talous

Vuosi 2015 oli onnistunut sekä toiminnan että rahoituksen kannalta. Seuraava asiat vaikuttivat liiton toimintaan vuoden aikana:

TILINPÄÄTÖKSEN TULOKSESSA JA TOTEUTUNEES- SA HUOMIOITAVA SEURAAVAT ASIAT:

- Kokonaisliikevaihto v.2015 oli seuraavanlainen: **tulot 666 434,99€ ja kulut 658 602,03€**
- Muuttokulut ja Maistraatinportin suuremmat vuokratulot kasvattivat kuluja v. 2015
- V.2015 luovuttiin omasta vanhentuneesta palvelimesta ja siirryttiin pilviympäristöön O365 osalta.
- Kokonaistulot olivat n. 130.000€ suuremmat kuin v. 2014 tilinpäätöksessä. On syytä kuitenkin muistaa, että liitto on kannattavuudessaan riippuvainen projektirahoista. Aluetoimintaan on lisätty määrärahoja kokeellisesti aluetoimijan palkkion muodossa, joka tuplaa siis määrärahat. Se katetaan suoraan toiminta-avustuksesta.
- Uusi strategia keskittyy tukemaan OPS2016 monin keinoin. Linjaus oli tervetullut selkeytys KLL:n rooliin ja sen tulee ohjata päätöksentekoa ja valintoja tulevana vuosina.
- V. 2015 aikana rahoitettiin talousarvion ulkopuolelta Fountain Parkin laaja ja suppeampi Verkkoavoriichi. Työ oli osa KLL:n strategiatyötä 2016-2020.
- OPS2016 mullistaa oppimisen ajattelua ja toimintatapoja kouluissa – KLL suuntaa vahvasti liikunnan ja osallistamisen näkökulmista tämän suuntaisen toimintaan mm. Vesi- ja Juoksusankareiden osalta.

Koululiikuntaliitto on kustannustehokas toimija ja tavoittaa laajan kouluyhteisökeheryhmän. Koululiikuntaliitto on nimensä mukaisesti Koulun oma liikuttaja, jonka tehtävä on tukea opetussuunnitelmaa. Tavoitteena on löytää liikunnan keinot, joilla integroidutaan eri oppiaineisiin, siten että toiminta on riittävän matalankynnyksistä suurimmalle osalle keheryhmää.

Vapaaehtoistoimintamme kustannus per liikutettu koululainen ja opettaja on matala. V. 2015 toiminta-avustukseen suhteutettuna kustannus oli 1,81 €/hlö, KLL:n liikuttaessa 176 992 henkilöä yhteensä, joista koululaisia oli 173 507. KLL-alueet oman toimensa ohessa kaupunkoja lukuun ottamatta, liikuttivat n. 13.000 koululaista enemmän kuin edellisenä vuonna. On epärealistista odottaa, että samalla rahalla voidaan määrättömästi kasvattaa liikutettavien määrää. Koska toimintaamme kehitetään laaja-alaisesti monilajiliittona keheryhmälle, joka ei toimi linsenssijärjestelmien piirissä, voidaan tavoitteeksi sanoa, että v. 2020 mennessä Koululiikuntaliiton toiminta-avustuksen tulisi kasvaa reilusti 500.000€:n, jolloin toiminnan suunnitteleminen ja toteutus helpottuu ja vakautuu. Me luomme toimintaa ja liikutamme käytännössä ja niin on ollut perustamisestamme lähtien.

Liitto omistaa Malmilla As. Oy Vilppulantie 2:ssa sijaitsevan toimistohuoneiston, jonka suuruus on 123,5 m2 sekä Koululiikunta-lehteä tuottavan Liitu Oy:n osakekannan. Toimistohuoneisto on vuokrattuna.

5.4 Henkilökunta ja luottamusorganisaatio

Koululiikuntaliiton toimistossa vakinaista henkilökuntaa vuonna 2015 oli keskimäärin viisi henkilöä. Harjoittelijana toimi Vesisankarit- hankkeessa Pauliina Kotiranta 3 kk ja Juoksusankarit hankkeesta projektihenkilönä toimi kesäkuusta lähtien Matti Hannikainen. Myyntireskontraa on syyskuusta 2014 lähtien pitää Tanja Törmänen /Eila Kaisla Oy:sta n. 5h/vko ja se on riittänyt toistaiseksi. Liittokokous valitsi varsinaisiksi jäseniksi Raija Vahasalon (pj), Esa Suhosen, Oulusta uutena ja Eero Heikkisen. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Raija Vahasalo ja varapuheenjohtajana Vesa Haapala. OAY:n ammattiyhdistysten valitsevat henkilöt toimivat KLL:n liikuntavastaavina. Toiminnanjohtajana on toiminut vuodesta 2005 lähtien Kristiina Jakobsson.

5.5 Muu yhteistoiminta

Koululiikuntaliitto osallistui vuoden aikana lukuisiin liikunta-verkostoihin ja liikunta-aiheisiin seminaareihin. Koululais- ja opiskelijaliikunnan toimialan puitteissa jatkettiin yhteisten asioiden kehittämistä. Koululiikuntaliitto toimi sekä Teko-hankkeen ohjausryhmässä (Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL) että Liikkuva koulu -ohjelman (Opetushallitus ja Opetus- ja kulttuuriministeriö) neuvostossa ja osallistui lisäksi aktiivisesti Liikkuva koulu -ohjelman työseminaareihin. Koululiikuntaliiton edustajana Suomen Uimaopetus- ja Hengenvastusliiton hallituksessa toimi Eero Heikkinen. Lisäksi kuluvana vuonna yhteistoimintaa tehtiin Suomen Palloliiton kanssa (Futsal-

hanke) ja käynnistettiin Juoksu- ja Vesisankarit -hanke usean eri toimijan ja liikuntajärjestön kanssa. Koululiikuntaliitto tekee yhteistyötä aktiivisesti koulutoimijoiden kanssa sekä OAJ:n sekä Opettaja-lehden kanssa. Koululiikuntaliitto on uuden Kouluviestikarnevaalin perustajajäsen yhdessä SUL:n ja Vaasanseudun Urheiluakatemian kanssa. Säätiö perustettiin v. 2015 ja sen toiminta keskittyy juoksuviestikarnevaalien järjestämiseen ympäri Suomea koululaistapahtumina.

5.6 Liitetiedostot

5.6.1 KOULULIIKUNTALIITON TOIMIJAT

Hallitus

Raija Vahasalo, (pj)

Pasi Pesonen

Vesa Haapala (vpj)

Eero Heikkinen

Salla Leinonen

Tuomo Lukkari 18.9.2015 asti

Esa Seretin

Esa Suhonen 18.9.2015 lähtien

Toimisto

Kristiina Jakobsson, toiminnanjohtaja

Matti Hannikainen (Juoksusankarit-hanke projektihenkilö)

Jani Kangasniemi, liikuntakoordinaattori

Pauliina Kotiranta (Vesisankarit-hanke harjoittelija 3 kk)

Terho Tomperi, kehittämisspällikkö

Sari Turunen, liikunta-asiantuntija

Tanja Törmänen, myyntireskontran hoitaja (vuokrattu työvoima)

Työvaliokunta

Raija Vahasalo, (pj)

Vesa Haapala, (varapj)

Kristiina Jakobsson, KLL tj

Tilintarkastajat

Raimo Hakola, HTM-tilintarkastaja

Heidi Vierros, KHT, varatilintarkastaja

5.6.2 KOULULIIKUNTALIITON OSALLISUUS TYÖRYHMISSÄ

Liikkuva koulu – yhteyshenkilö Kristiina Jakobsson

Suomenkielinen Kouluviestikarnevaali säätiön

Hallitus: Terho Tomperi ja Jaana Talja

Hallintoneuvosto. Raija Vahasalo ja Kristiina Jakobsson

Koulutuskeskus Opinkirjo, hallitus Vesa Haapala

Liiku terveemmäksi-verkosto Sari Turunen / Kristiina Jakobsson

Liikkujan polku /Valo Kristiina Jakobsson

Valo:n verkostotapaamiset eri henkilöitä

SUH-hallitus Eero Heikkinen

TEKO-hanke /UKK-instituutti Kristiina Jakobsson

Juoksusankarit yhteistyössä SUL

Vesisankarit yhteistyössä eri toimijatahot kts. vuosikertomus

Sari Turunen

Futsal-skaba yhteistyössä Suomen Palloliitto Jani Kangasniemi

5.6.3. LIIKUNTAVASTAAVAT 2015

Alue	Opettaja	Koululaiset
Etelä-Karjala	HAKU PÄÄLLÄ	Ossi Pulli
Etelä-Savo	Hannu Kaatranen	Hannu Kaatranen
Kainuu	HAKU PÄÄLLÄ	HAKU PÄÄLLÄ
Kanta-Häme	Vesa Karjalainen	Vesa Karjalainen
Keski-Suomi	Eero Heikkinen	Eero Heikkinen
Kymenlaakso	Kari Huhta	Esko Järvinen
Lappi	Esa Seretin	Esa Seretin
Oulu		Päivi Karpinen
Oulun eteläinen	Esko Valikainen	Esko Valikainen
Pirkanmaa	Tytti Leppänen	HAKU PÄÄLLÄ
Pohjanmaa	Jaana Talja	Jaana Talja
Pohjois-Karjala	Hanna-Kaisa Malinen	
Pohjois-Pohjanmaa	Johanna Korkala	Tuomo Lukkari
Pohjois-Savo	Merja Airaksinen	Merja Airaksinen
Päijät-Häme	HAKU PÄÄLLÄ	HAKU PÄÄLLÄ
Pääkaupunkiseutu	Antti Piironen	HAKU PÄÄLLÄ
Satakunta	Timo Stenfors	Timo Stenfors
Tampere	Heikki Lehmonen	Vesa Kuokkala
Turku		Pikita Lempiäinen-Koponen, Harri Karjalainen
Uusimaa	Christer Jakobsson	HAKU PÄÄLLÄ
Varsinais-Suomi	Veli-Pekka Virtanen	Ari Ylä-Mononen

Tuloslaskelma

01.01.2015 - 31.12.2015 01.01.2014 -31.12.2014

Varsinainen toiminta

Tuotot 276 758,85 169 194,77

Kulut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot -218 438,85 -203 187,64

Luontoisetujen vastatili 1 375,00 1 310,00

Henkilösivukulut -49 864,26 -47 007,69

Eläkekulut -34 487,81 -36 230,32

Muut henkilösivukulut -15 376,45 -10 777,37

Henkilöstökulut yhteensä -268 303,11 -250 195,33

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot -2 404,50 -3 152,70

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä -2 404,50 -3 152,70

Muut kulut -339 590,83 -321 010,94

Tuotto/Kulujäämä -333 539,59 -405 164,20

Varainhankinta

Tuotot

Varainhankinnan tuotot 44 527,75 42 495,08

Kulut

Varainhankinnan kulut -35 063,10 -31 105,55

Tuotto/Kulujäämä 9 464,65 11 389,53

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot 21 992,84 21 957,60

Kulut

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut -8 240,49 -8 494,57

Tuotto/Kulujäämä 13 752,35 13 463,03

Tulos ennen satunnaiseriä -310 322,59 -380 311,64

Satunnaiset erät

Satunnaiset kulut -5 000,00 0,00

Yleisavustukset 320 000,00 320 000,00

Satunnaiset erät yhteensä 315 000,00 320 000,00

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) 4 677,41 -60 311,64

	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	159,90
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	159,90
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 733,80	8 978,40
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 733,80	8 978,40
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	10 000,00	10 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	168 187,93	168 187,93
Sijoitukset yhteensä	178 187,93	178 187,93
Pysyvät vastaavat yhteensä	184 921,73	187 326,23
Vaihtuvat Vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11 893,60	16 121,50
Vaihto-omaisuus yhteensä	11 893,60	16 121,50
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	2 654,90	890,40
Muut saamiset	1 450,00	0,00
Siirtosaamiset	26 369,58	29 787,49
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	30 474,48	30 677,89
Saamiset yhteensä	30 474,48	30 677,89
Rahat ja pankkisaamiset	132 435,75	83 458,67
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	174 803,83	130 258,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	359 725,56	317 584,29
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Oma pääoma	176 029,52	176 029,52
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	69 084,74	129 396,38
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	4 677,41	-60 311,64
Oma pääoma yhteensä	249 791,67	245 114,26
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	5 075,79	3 608,10
Muut velat	8 627,58	8 116,91
Siirtovelat	96 230,52	60 745,02
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	109 933,89	72 470,03
Vieras pääoma yhteensä	109 933,89	72 470,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	359 725,56	317 584,29

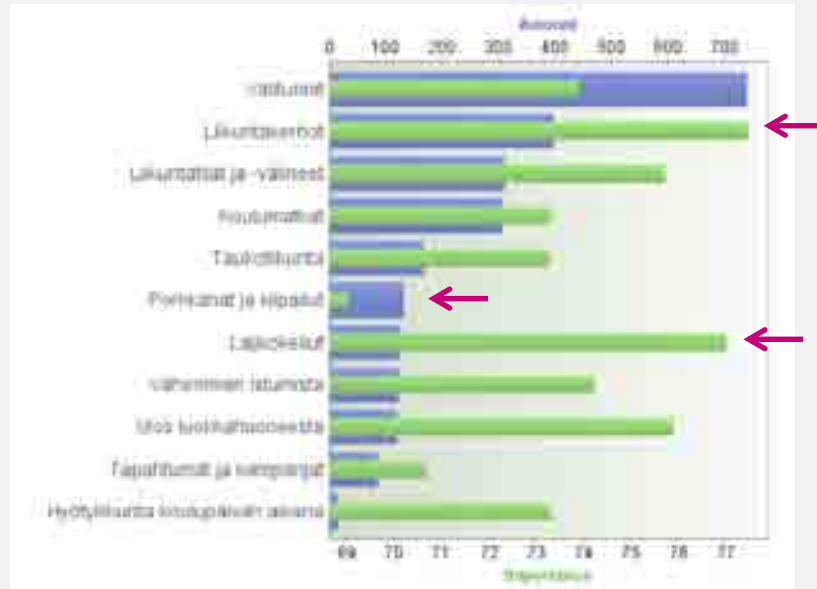

KAIKKI OSALLISTUJAT: Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?
Miten lapsi tai nuori voisi liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Liikuntakerhoille ja lajikokeiluille suurin, porkkanoille ja kilpailuille pienin kannatus

Osallistujien 2575 vastausta luokiteltiin 12 teemaluokkaan niiden sisältämien sanojen avulla. Sama vastaus kuuluu kaikkiin niihin luokkiin, joita koskevia asioita se sisältää.

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

5

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Opettajien näkemysten yhteenveto

- Opettajien vastaukset oman liikkumisen lisäämisestä koulupäivän aikana tai sen jälkeen liittyvät useimmiten väli- tai hyppytuntien hyödyntämiseen
- Parhaiksi keinoiksi liikkumisen lisäämiseksi koetaan tapahtumat ja tempaukset, ohjattu liikunta työpäivän päätteeksi, istumisen konkreettinen vähentäminen, liikuntatilojen ja -välineiden vapaampi käyttö sekä työmatkojen hyödyntäminen
- Porkkanoiden ja kilpailujen hyödyntäminen ei saa kannatusta myöskään opettajilta
- Tasokilpailun ja -jumppien hyödyllisyys jakaa opettajien mielipiteet

23.3.2015

6

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Vähemmän istumista

"Vaihdetaan tuolit jumppapalloihin. Istuminen tappaa. Miksi me opetetaan lapset istumaan 7-vuotiaasta lähtien. Luokkiin jumppapallot, seisomapöydät tms. Tehdään arjesta aktiivisempi."

- Tuolien sijaan käyttöön jumppapallot, seisomapöydät ja tasapainolaudat
- Toiminnallisen työskentelyn hyödyntäminen tunteilla, esim. työpajat, viittaaminen seisomaan nousten ja liikehdintä teeman mukaan
- Opettajien palaverit kävellen

"--- Välillä voitaisiin luopua pulpeteista kokonaan. Moni asia jäisi luultavasti paremmin lasten mieleen, jos oppimiseen yhdistettäisiin kehon kautta muistaminen: matikassa voitaisiin vaikka hyppiä laskun summa, biologiassa liikkua erilaisten eläinten tavoin, äidinkielessä opetella aakkosia ja ensimmäisiä lyhyitä sanoja kehoakosten avulla - yksinkertaisimpia harjoitteita mainitakseni."

"Työntekoa seisten. Kokoukset seisten tai joskus jopa kävelykokous pienellä porukalla ulkona."

23.3.2015

7

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Ulos luokkahuoneesta

"Luontoretket. Koulussa oppitunteja voisi käyttää retkeilyyn luonnossa. Biologia, maantieto, liikunta ja kuvaamataito on helppo yhdistää patikointiin, miksei historiakin."

- Oppitunteja pidetään liikkuen ja leikkien luonnossa, pihassa, jumppasalissa, kirjastossa, kaupungilla jne.

"Projektikävely. Opiskelijat voisi monissa oppiaineissa lähettää ns. projektikävelyille pienryhmissä tai pareittain raikkaaseen ulkoilmaan pohtimaan eri teemoja. Tarkoituksena olisi kuitenkin kävellä joku tietty reitti ja sinä aikana keskustella aiheesta, sen jälkeen palata luokkaan ja kaikki olisivat paljon virkeämpiä, innostuneempia ja aiheet tulisi purettua hyvällä meiningillä yhdessä."

"Alkuopetuksessa monia asioita voi opetella liikkuen. Esim. lukujonoja kertotauluihin voi opetella lukujonopiirinä, jossa kertotaulun vikaluku laittaa oppilaan kiertämään piirin. Lauseen lopetusmerkkejä voi opetella lukemalla lauseen ja lapset menevät joko kyykkyyn (piste) huutomerkki kädet ylös jne."

23.3.2015

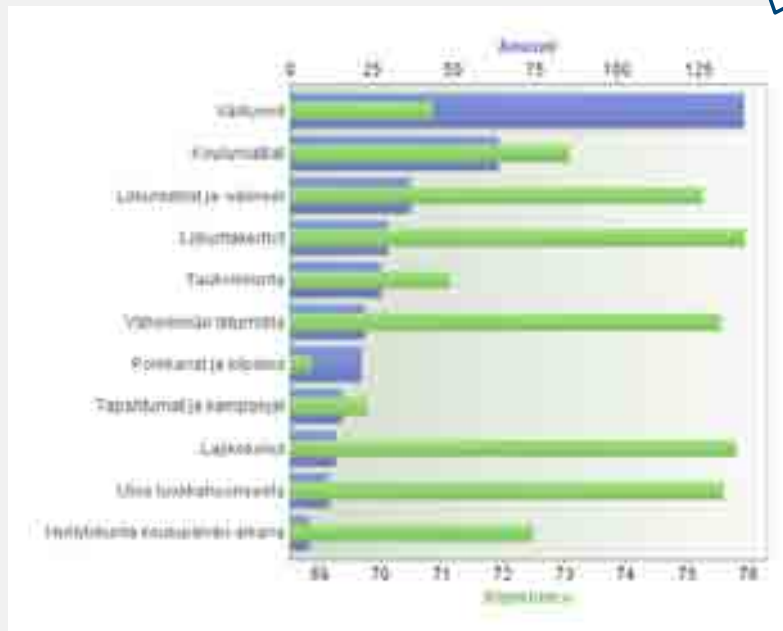
8

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Tytöt

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

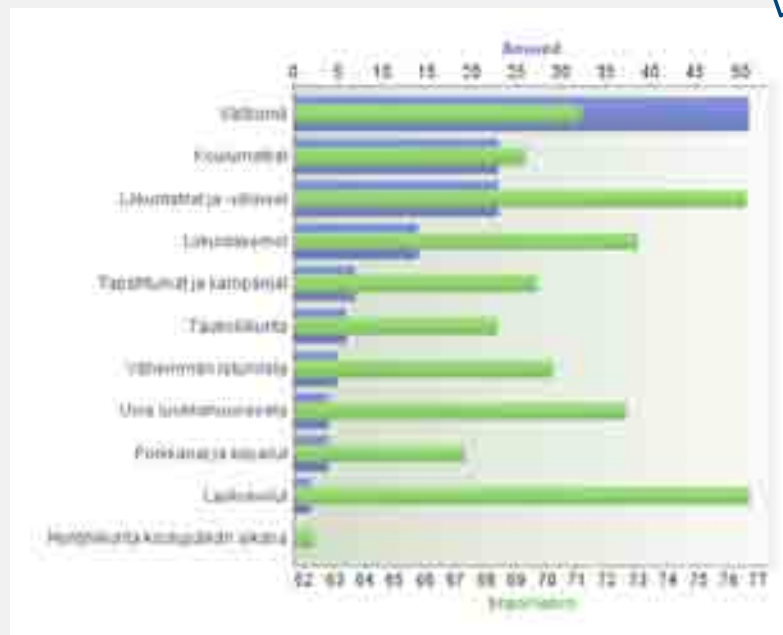
23.3.2015

9

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Pojat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

10

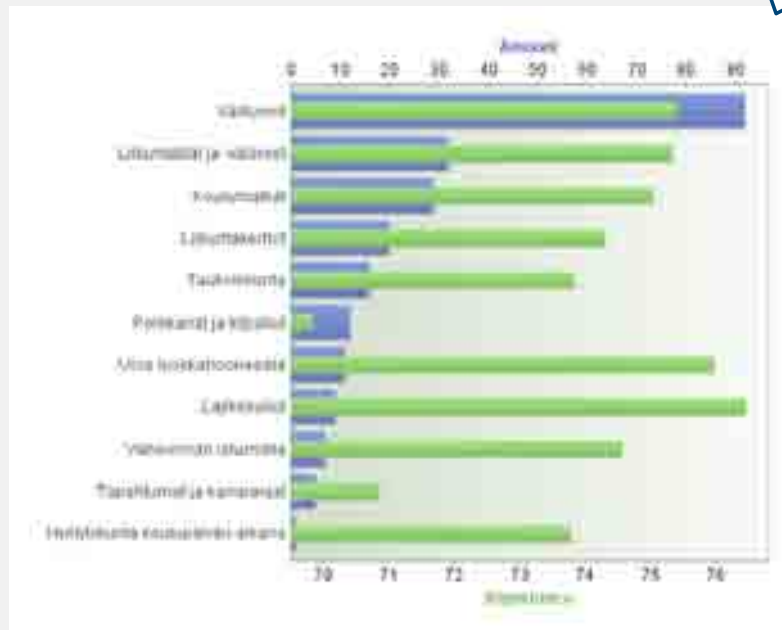
FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Alakoulun oppilaat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

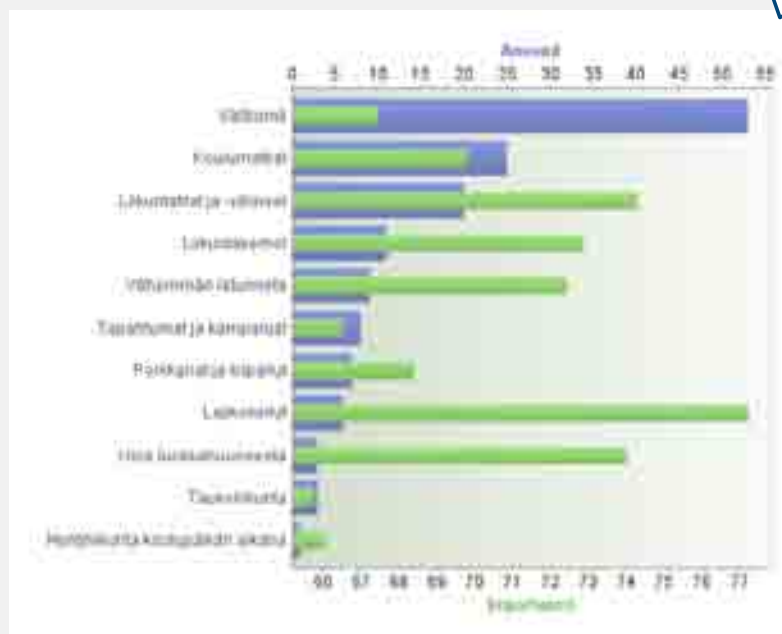
11

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Yläkoulun oppilaat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

12

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeer

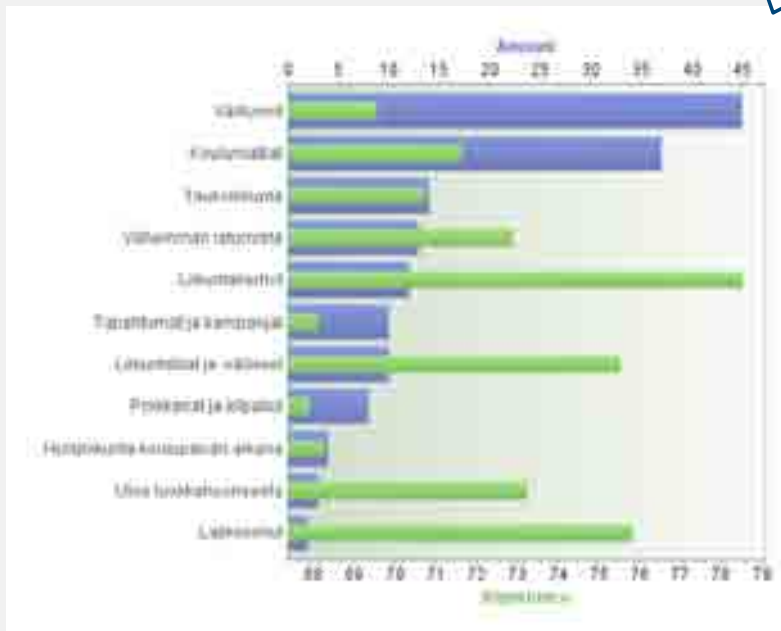

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Lukion opiskelijat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

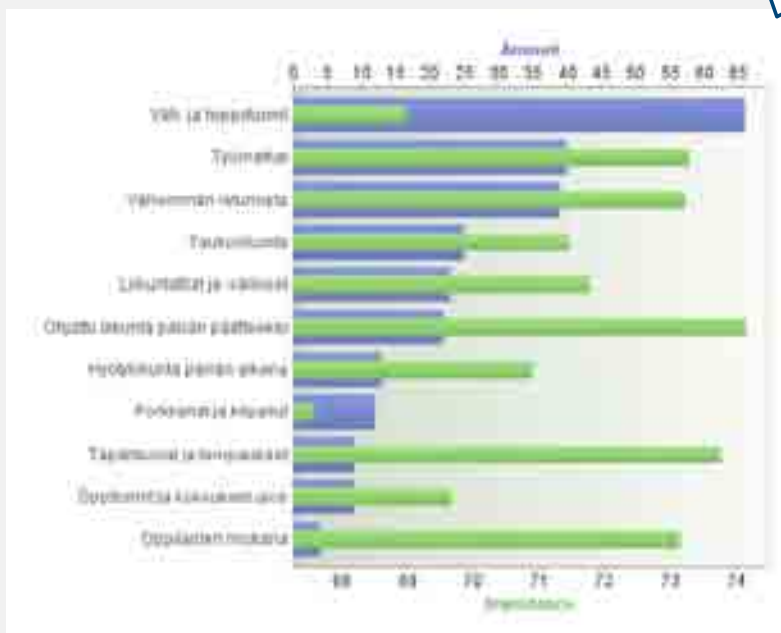
13

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Alakoulun opettajat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

14

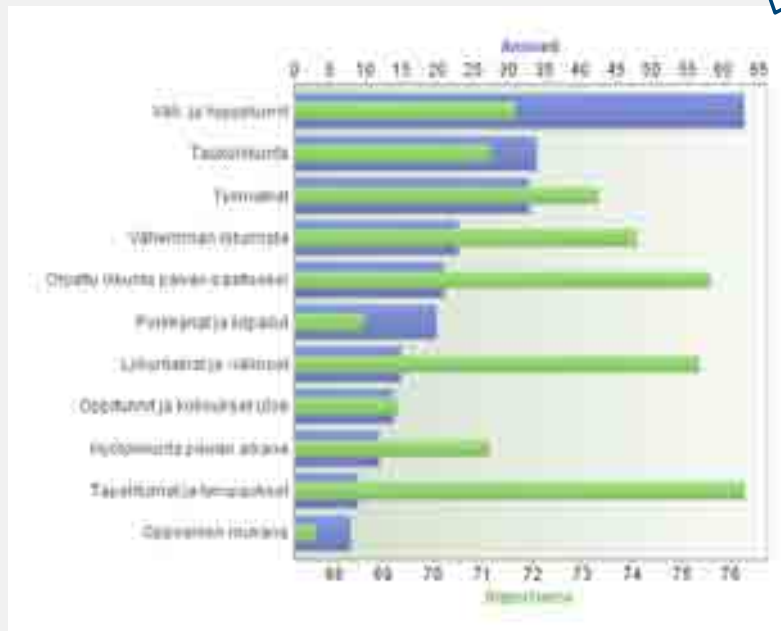
FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisaus johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Yläkoulun opettajat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

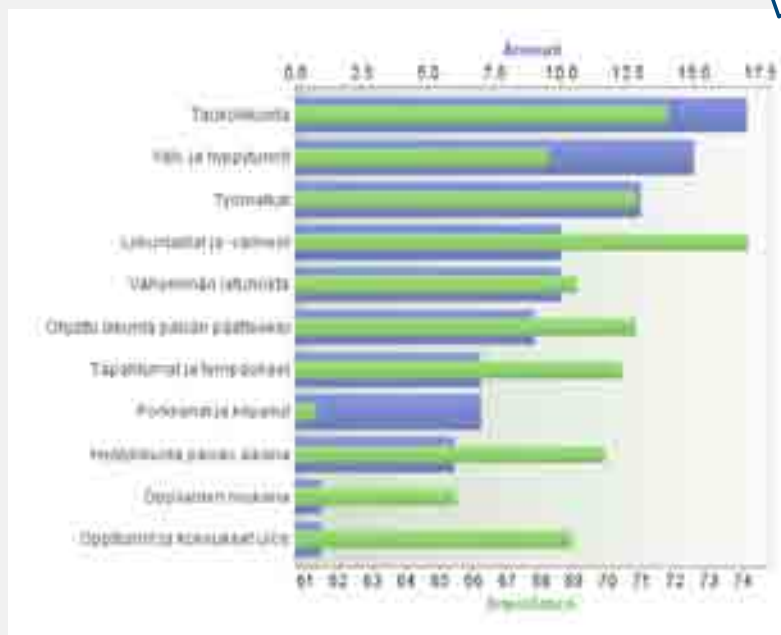
15

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Miten voisit liikkua enemmän koulupäivän aikana tai sen jälkeen?

Lukion opettajat

Kuvion sininen palkki kertoo, kuinka monta kertaa ko. asia on mainittu aineistossa, vihreä palkki sen, kuinka hyväksi ideaksi se on arvioitu.

23.3.2015

16

FOUNTAIN PARK
Joukkojen viisautta johtamisen arkeen

Liikkumisella moninainen merkitys

- Liikkumisella voi olla hyvinkin suuri merkitys koulujen toimintakulttuurissa, jos:
  - Huoltajien, opettajien ja isompien oppilaiden asenteet ovat kannustavia
  - Liikkumisen ilosanoma on: ”Kaikki liikkumaan ilman kilpailua”
- Liikkumisen rooleja koulujen toimintakulttuurissa
  - Yhteisöllisyyden tukemisen ja yhdessä tekemisen opiskelun väline
  - Oppimisen helpottaja (liikkeen yhdistäminen opittavaan asiaan), oppituntien sisällön ja oppimisympäristön muokkaaja
  - Onnistumisen tunteiden aiheuttaja - ilman kilpailua ja vertailua
- Raha on hyvin pienessä roolissa liikunnan lisäämisessä - liittyy ainoastaan keskusteluun liikuntavälineiden käytöstä

Kiinnostavia eroavaisuuksia maakunnittain

- Lasten ja nuorten maakuntakohtaisista vastauksista löytyy kiinnostavia eroavaisuuksia:
  - Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen ja Pohjois-Karjalan osallistujat korostavat muita enemmän [koulupäivän aikana tapahtuvan hyötyliikunnan](#) merkitystä, Varsinais-Suomen osallistujat tämän lisäksi myös [tapahtumien ja tempausten](#) tärkeyttä
  - Kanta-Hämeessä korostuu [koulumatkojen](#), Pirkanmaalla [istumisen vähentämisen](#) merkitys
- Samoin huoltajilla:
  - [Päivän aikana tapahtuva hyötyliikunta](#) korostuu Satakunnan, Pirkanmaan, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan huoltajien vastauksissa enemmän kuin muilla
  - [Tapahtumat ja tempaukset](#) nähdään keskimääräistä parempana ideana Varsinais-Suomessa, Etelä-Karjalassa ja Keski-Suomessa
  - Etelä-Pohjanmaalla ja Kainuussa kannustetaan opettajia enemmän kuin muualla viemään [oppitunnit ulos luokahuoneesta](#)
  - Varsinais-Suomessa pidetään hyvänä ideana [koulumatkojen hyödyntämistä](#), Etelä-Savossa [istumisen vähentämistä](#) sekä Pohjois-Savossa [taukoliikuntaa](#)
  - [Porkkanoita ja kilpailuja](#) kannatetaan ainoastaan Satakunnassa

Koululiikuntaliitto

Koululiikuntaliitto KLL ry toimii oppilaiden ja opettajien liikunnan puolesta. Liiton tarkoituksena on huolehtia suomenkielisten peruskoulujen ja lukion oppilaiden sekä Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n jäsenten vapaaehtoisesta liikunnan harrastustoiminnasta. Liikunnallisena tavoitteena on koulun opetussuunnitelman mukaisen liikunnanopetuksen tukeminen, täydentäminen ja jatkaminen. Koululiikuntaliitto on ollut aktiivinen liikuttaja jo vuodesta 1946. Haluamme sinunkin löytävän liikunnan riemun!

Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
p. 020 7964 460
kll@kll.fi
www.kll.fi